

ABONNEMENTS-PRIJS in geheel Nederland; per drie maanden f 4.50; voor het buitenland en Ned.-Indië f 11.—. Enkele exemplaren f 0.07%.

Het „Geïllustreerd Zondagsblad“ kost voor Nederland per 3 maanden f 0.50 extra, en is buiten Nederland in den prijs van „De Tijd“ inbegrepen. Enkele exemplaren f 0.05. Abonnementen alleen op het Geïllustreerd Zondagsblad worden niet verstrekt. **ABONNEMENTEN OP „DE TIJD“ WORDEN AANGENOMEN** aan onze bureaux, door onze agenten, door alle boekhandelaars en postkantoren; vooruitbetaling geschiedt aan ons.

DE TIJD

DIEU ET MON DROIT

PRIJZEN DER ADVERTENTIE: GEWONE ADVERTENTIE ten minste vijf regels / 3.10, verder per regel / 0.60. Zaterdagnummer 75 cent per regel. INGEZONDEN MEDEDELINGEN in den tekst ten minste vijf regels / 6.10, verder per regel / 1.20. Groote letters, enz. naar de ingenomen plaatsruimte. Bij abonnementen voor een zeker getal regels eenige vermindering. Advertenties worden door alle boekhandelaren aangenomen. Bureau van Redactie en Administratie N. Z. Voorburgwal 67—73, Amsterdam, Gebouw 'KASTEEL' VAN AEMSTEL. Telefoon: Directie en Admin. 46100, Redactie 41258, Drukkerij 40312. Postgiro No. 22884.

HENDRIK DE GUISE.

Historisch-Romantisch Verhaal.

Naar het Fransch.

Een van die boeiende, prachtig geschreven verhalen, die met hun geschiedkundigen achtergrond en tevens weelderige verbeeldingsversierselen het publiek blijven aantrekken en waarvan de premie-uitgave voor onze bladen een groot succes is geworden. Welk een heerlijkheid: in dezen nuchteren, prozaischen tijd nog eens met zijn geest te kunnen leven in de oude romantische omgeving der Fransche koningen, herlogen- en gravenwereld van de zestiende eeuw. Het tijdperk der regeering van Hendrik II en Catherina de Medicis met dat van den machtigen invloed der Guise's en de daaruit geboren partijtwisten, vormt een der meest bewogene uit de Fransche geschiedenis. Zoals het in onze premie-uitgave wordt behandeld, kan het om het leerrijke van den inhoud en het boeiende van den vorm aanspraak maken op meer waarde dan die van gewone feuilleton-literatuur. Vandaar dat we, de vele aanvragen onzer lezers naar dit boek waardeerende en die ten volle begrijpende, tot een nieuwe oplage ervan zijn overgegaan en het opnieuw voor de leer- en leesgragen onder hen van allen leeftijd en stand als een uiterst boeiend boekwerk beschikbaar stellen.

Voor slechts 65 cent is dit leesboek (ruim 300 pagina's) voor onze abonnees verkrijgbaar, afgehaald aan ons bureau, bij de agenten en courantenbezorgers. Franco per post 75 cent. Voor anderen is de prijs f 1.50.

In verband met den lagen prijs van dit werk, geschiedt de levering uitsluitend a contant: bestellingen van buiten, zonder gelijktijdige vooruitbetaling per postwissel of in postzegels, worden niet uitgevoerd.

ADMINISTRATIE DE TIJD EN DE AMSTELBODE.

DIT NUMMER BESTAAT UIT ACHT BLADZIJDEN.

Roomse en Protestantsche Mentaliteit.

IV.

Wij benaderen het einde van het lijstje met opwerpingen, dat „De Nederlander“ samengearde rond citaten uit katholieke dag- of weekbladen. Het waren deze grootendeels negatieve opwerpingen, waarmee het blad onze vragen van 4 April 1.1. in zijn nummer van 22 Juni beantwoordde. Wij vroegen — na de krasse beweringen van „De Ned.“ — ons eens de grondfout der Roomsche Sacramentenleer te bewijzen uit Johannes 20 : 17, gelijk „De Ned.“ meende te kunnen. Wij verzochten ook, de fout aan te wijzen in de Roomsche leer aangaande „goede werken, vagevuur en dergelijke“; nog vroegen we, ons eens te bewijzen, dat een „goed Protestant nooit Roomsche kan worden“.

Onze lezers weten, hoe als antwoord op onze vragen het bovengenoemde lijstje citaten kwam uit de katholieke pers, waarbij „De Ned.“ zijn kanttekeningen plaatste, „om elkaars mentaliteit te leeren kennen.“ Wij zijn gretig op dat schoone voornemen van het blad ingegaan en hebben de Roomsche mentaliteit eenvoudig als Bijbelsche en traditionele mentaliteit geïndiceerd en eveneens aangetoond, hoe de Protestantsche tegenwerpingen meestal berusten op volstrekte onkunde ten aanzien van hetgeen Rome en de Bijbel leeren.

Wij gaan rustig verder en geven nu weer het woord aan „De Ned.“ (22 Juni) voor een laatste opwerping:

De geleerde pater Ermann handelt over de vraag, die tusschen Roomschen en Protestanten altijd moeite geeft: „de katholieke onderwerpt zich aan een uiterlijk menschelek gezag.“ Hij zegt dan:

„Hier doemt, wat het godsdienstig gebied betreft, het schrikbeeld onzer eeuw op: het autoriteitsgeloof, het gelooven op gezag.“

„Michaëlis ziet over het hoofd, dat autoriteitsgeloof en geweten zeer goed te verenigen zijn. Zij zijn geenszins onverenigbare tegenstellingen. Een van buiten af gekomen of verkregen kennis kan, wanneer ze maar voldoende gegrond en bewezen is, allerbest een eigen overtuiging (een vast gegronde meening) worden, en wie het gezag om het geweten gehoorzaamt, handelt goed.“

Hoe komt het nu toch, dat ieder Protestant hier de eenvoudigste logica mist, terwijl een Roomsche dit blijkbaar logisch vindt?

Zoodra een van buiten verkregen kennis geworden is tot eigen overtuiging, dan is er toch geen gelooven op gezag meer in het spel?

Vat „De Ned.“ eigenlijk wel goed, van wat soort overtuiging sprake is? En wat die overtuiging tot voorwerp heeft? Alvast niet den geloofs-inhoud op de eerste plaats, maar wel dengene, die den geloofs-inhoud te gelooven voorstelt: God n.l. of de(n)gene(n) die Hij zond en aan Wie(n) Hij zich openbaarde.

Dat God niet dwalen of liegen kan, is evident, maar of God gesproken heeft, is een historisch te controleren feit.

Dat de Kerk — indien zij een instituut Gods is — niet dwalen kan, staat evenzeer buiten kijf, maar een bloed-historische vraag is weer, of God inderdaad een Kerk instelde met leerzeg. Als dat het geval is en na onderzoek blijkt, dat God n.l. gesproken heeft en dat Hij een Kerk heeft gesticht, dan volgt daaruit met onverbid-

delijke noodzakelijkheid, dat wij hebben te aanvaarden, hetgeen ons wordt gezegd; dat wij dit gezegde of geopenbaarde hebben aan te nemen in laatste instantie steeds en alléén op Gods gezag.

Dus niet omdat wij inzien, dat het geopenbaarde waar is, gelooven wij, wat de Kerk zegt, maar omdat God het ons gelast en het zegt: daarom en daarom alleen buigen wij ons, geven wij, naar Paulus' kernachtige zegswijze, „ons verstand gevangen“ en die akte noemen wij „gelooven“.

Wij gelooven dus eerst aan Gods gezag en dan op Zijn gezag. En wij gelooven eerst dan in het gezag der Kerk, wanneer wij er natuurlijk-zeker van zijn, dat Zij haar leerzeg aan God ontleent en ons op Zijn Gezag waarheden te gelooven voorstelt.

Dat „De Ned.“ deze quaestie „een altijd moeilijke gevende“ noemt, is heel best begrijpelijk. De twee groote Protestantsche vleugels — de modernen noch de orthodoxen — hebben de juiste harmonie tusschen geloof en rede bewaard. Luther heeft de rede eenvoudig in haar wezen gescheiden, Calvijn heeft evenzeer haar kracht miskend; beiden hebben hun heil gezocht in een — in zekeren zin — blind gelooven. De reactie kwam in het rationalisme, dat de rede verhief ten koste van het geloof, terwijl door de rusteloze werkzaamheid van moderne protestanten als Kant, Paulsen, Harnack e.a. de rede eenvoudig tot een volslagen antagonisme van het geloof werd verklaard.

Hier ligt de diepe kloof, die ons in den grond der zaak, zij het met liet of wat schakeering, van de verschillende Protestantsche geloofsopvattingen scheidt.

Van welk een geweldige betekenis de oorspronkelijke dwaling omtrent de gevolgen der erfonde van de eerste zoogenaamde Hervormers is geweest, blijkt wel allerduidelijkst. En wij maken ons daarom geen illusie op dit punt onzen tegenstander dadelijk te overtuigen. Dat behoort ook niet: ons eerste doel is immers elkaars mentaliteit te leeren kennen?

Als dus „De Ned.“ nu maar inziet, dat ons zeker zijn van een bestaand gezag, niet een geloof op gezag uitsluit. Als het blad maar begrijpt, dat men ook gelooven kan aan gezag, dan zijn wij yer genoeg.

Laat ons duidelijkheidshalve onze uiteenzetting eens langs de fijn-inengeschaalde Roomsche redeneering laten afglijden.

De Katholiek is — door zuiver verstandelijke argumenten — moreel zeker van de historiciteit der Evangelie-verhalen. Buiten de openbaring om (ook buiten de H. Schrift, als Gods Woord) is hij door historisch-critisch onderzoek der Evangelie-verhalen, (welke hij bij dit onderzoek dus alleen als historische boeken beschouwt) moreel-zeker van de volgende feiten: de evangeliën zijn beschrijvingen van het leven en de werken van Jezus van Nazareth; uit die boeken blijkt, dat Jezus zelf hield en ook door Zijn woorden en werken gehouden wilde worden en werd door een „Christus“; verder, dat die Christus een bepaalde leer heeft gepredikt en heilsmiddelen heeft gegeven. Hij ook den inhoud zijner prediking en de gebrui-

dier genade-middelen voor alle menschen verplichtend stelde op straffe van eeuwige verwerping; dat Hij die prediking wilde zien geschieden aan alle volkeren; dat Hij daarom een schaar mannen koos en ze uitzond, bekleed met Zijn gezag. Met evidente zekerheid blijkt verder uit die historische boeken, dat de Christus zijn heilsleer wilde zien gepredikt aan alle geslachten; dat dus bij ontstentenis der onmiddellijk door Hem gezonden (wegens ziekte, afwezigheid, sterven) anderen hun werk hadden voort te zetten, als middellijk gezonden door Hem, Goddelijken Stichter der geestelijke, maar voor de menschen bestemde en dus zichtbare maatschappij, die zou zijn ingericht naar zijn wil en voorschrift: „Ik zal mijn Kerk bouwen.“ (Matt. 16 : 18).

Deze feiten staan, zoo zeggen wij, duidelijk in het Nieuwe Testament. En waarlijk, wie de historiciteit der Evangelien aanvaardt en ze onbevengden leest, zonder op eigengereide wijze teksten uit te scheuren gelijk veel kritisch-knappe, maar wijsgeerig-verdoelde moderne bijbellezers deden en doen, ziet deze feiten.

De Bijbellezer, die deze feiten heeft geconstateerd, doet dus niets anders, dan het natuurlijk licht zijner van God ontvangen rede te volgen en in den chaos der richtingen rond te zien, waar „de zull der waarheid“ zich verheft. En wie dat doet, komt vroeg of laat, maar eens onfeilbaar zeker tot de „Stad op den Berg“, die het Katholicisme is. Of hij er intreedt is een andere zaak. Want (en dit dient wel opgemerkt!) de ingang gaat niet slechts over een weg van natuurlijke zekerheid, maar mede onder het richtend licht van Gods leidende genade, die den nu door het verstand reeds beïnvloeden wil tot buigen beweegt. In laatste instantie is het dus de wil, die onder Gods genade beslist. Maar eerst moet de natuurlijke kennis er zijn. Zonder deze — altijd natuurlijk volgens den graad der individuele ontwikkeling — is geen boven-natuurlijk geloof op Gods gezag mogelijk. Pas dan ook, en eerder niet, zijn wij zeker van de inspiratie der H. Schrift!

„Ik zou niet gelooven in het Evangelie, zoo ik niet geloofde aan de Kerk,“ verklaarde St. Augustinus met de meeste beslistheid. Zóó is de redeneering van een Katholiek; zoo bedoelt het Pater Ermann. Begrijpt „De Ned.“ nu, dat 'na de natuurlijk verkregen eigen-geworden overtuiging van een bindend Goddelijk gezag, geenszins strijdt met te gelooven in wat het gezag zegt. Hier is dus geen sprake van „veruitlijking des gewetens“, gelijk zoovelen — o.a. Erdmans — meenen. En er is evenmin sprake van iets onlogisch. Want er is een middellijk en onmiddellijk geweten. Het onmiddellijk geweten is natuurlijk ons eigen geweten zelf: het prevaleert steeds en alleen krachtens dit wordt 'n middellijk geweten als dat der Kerk aanvaard. („De Ned.“ vergelijk hier eens de rede door prof. dr. Steger pas uitgesproken in de Eerste Kamer Hand. bl. 1004, 2e kol.)

Velen zien ook, wanneer het natuurlijk bewijs voor de redelijkheid en de waarheid der Kerk voor ons vaststaat, in de geloofs-akt geen „heidendaad“ meer, evenmin als zij het geloof in God nog een geloof noemen, voor zoover wij Diens bestaan ook redelijk bewijzen. Toch is niets minder waar. Zeker, het geloof is een verstandes-akt, maar deze gaat steeds met zekere moeilijkheden gepaard, welke eenvoudig een deemoedige onderwerping aan niet-ten-volle begrepen geheimen vordert. Er is genoeg licht in ons geloof, dat ongehoof onverantwoordelijk is en er is genoeg donkerte, dat gelooven dengd blijft.

Langs natuurlijke wegen kan de mensch komen tot de Kerk; op natuurlijke wijze kan hij zich verzekeren van het feit, dat zij en zij alléén de Kerk van Christus is; moreel-zeker kan hij zijn, dat het gezag der Kerk haar door God zelf verleend is en dat bijgevoel haar leer de Zijne is. Is nu, trots die morele zekerheid op deze punten, geen geloof meer noodig aan de waarheden, welke zij ons voorhoudt?

Verre vandaar: gelijk de jonge Maagd van Nazareth, die Moeder Gods werd, moreel-zeker was van het feit, dat God's Zoon in haar mensch werd, toen zij haar „het geschiedde“ uitsprak; toch niet ten volle het mysterie kon doorgronden en ook gelooven moest in de onbegrijpelijke werking van het Woord, dat door hypostatische vereeniging de menschelijke natuur aannam, zoo moet ook de Katholiek, op een gegeven oogenblik, wil hij de genade des geloofs verwerven, zijn begrip aanvullen door een nederig geloof in den eenmaal geopenbaarden wil Gods. „Daarom dwalen velen, wijl zij hoogmoedig zijn,“ getuigt niet zonder reden Augustinus.

Geloof en rede passen bij elkaar, als geweten en uitwendig gezag. En de historie heeft geleerd, dat, zoodra men deze door God verbonden geestes-akten uiteen-

Voor dat u 'n
gelasmiddel koopt...
Probeer LIFEBOUY
eens een week lang
En raadpleeg dan Uw
spiegel.

Het beroemde
ROODE tablet.

DE LEVER'S ZIEP EN
WAARDIGHEID
Fabrikanten van Sunlight en Lux.

AANNEMINGS - MIJ.

v.h. HILLEN EN ROOSEN
en BETONBOUW „TRIO“

Prinsengracht 1119—1121—1123

scheurt, de rede van den mensch aan het dwalen en zijn geweten op hol slaat. Op dit punt vooral staat daar het protestantisme als luid sprekende getuige.

In ons slot-artikel zullen wij dan ook bewijzen, hoe onvergelykelyk hooger de geloofsmentaliteit van den Katholiek staat boven die van den Protestant.

BUITENLAND.

GEMENGDE BERICHTEN.

In het afgesperde gebied.

Wesel.

De Berlijnse correspondent schrijft: De maitreine Berlijn—Vlissingen stormt door den onvoersnacht. Lange bliksems schichten blauw en rozenrood van wolk tot wolk. Uit den zwart-donkeren nacht hoort de regen tegen de vensters. De trein is leeg en stil. Hoer le wat, dan is het luidruchtig Hollandsch. In Hannover les het al dag en in alle coupés der derde-houders Hollands onbehouwen binnen, voor het meerendeel een slag-menschen, dat je in het vaderland niet in de tweede klas ontmoet. De mannen rooken dikke sigaren, de vrouwen peuzelen kersen en spuwen kersensap in de holten van haar roode handen, die meer op poffertachtige knuistjes lijken. De gesprekken kriebelen laag langs den grond over het thema mark. Heil den trein, die voortseult, de menschen slaperig maakt! Stillen en stiller wordt het. Breedmondig ge-gaap, 'n zucht, stilte. Groot ontwakten in Osnabrück. De sigaren gaan aan, het gepraal in de verkenkelde, grauwe kersenzakken herbe-gint. De trein rijdt niet meer direct door naar Wesel, wordt, wegens de bezetting, over Munster geleid.

In Heverst-Dorste bij Wesel begint de oorlog. Belgische soldaten staan op de perons, roodvakkige knapen met glunderende oogen uit Vlaanderenland. Ze doen je niemendal, ze zijn tam en eten uit je hand.

Wesel. Van bezetting niets te zien. Slente-rend geit door het aardige plaatsje, als 'n Hollandsch, 'n Geldersche provincienest. In een park staat martiaal Wilhelm I. Welk wonder, Bismarck en Molke zag ik niet! De winkels in de nieuwe straten zijn opvallend luxueus. Veel galanterie, veel heerenhemdennering en veel galanterie voor paarden en ruiters. Leez zijn al de zaken en leiden zonder twijfel, dag in dag uit, een beschouwelijk bestaan, zoals een winkel in het eeuwige-gapende Zutphen wel doet. Die winkels waren vroeger noodig. Wesel was tot 1919 vol militair. En de huzaren lagen er in garnizoen. Nu is Wesel dood.

Op het plein voor het eeuwenoud, fraale renaissance-stadhuys, met haast zwartler be-dengevel is markt. Een paar armzalige rapen (stuk M. 1000), een paar mandjes met doppers, een paar bloemenstandjes, méér niet. Zuchten de moeders met leeg karbiezen. Zij kunnen niet koopen. Te waanzinnig duur. Geen rooden aardappel heb ik gezien. De piepers worden achtergehouden, tot ze gouden dubloenen waard zijn. Vóór het stadhuys verkoopt, onder bijsand van drie agenten, een oud boerinnet, een mandje eieren. Een honderd vrouwen verdringen zich. Ieder krijgt één eitje, per stuk Mk. 5000. De kippen krijgen hoogmoedswaan-zin.

Grandioos sluit de markt af de „St. Willibrordkerke“. Je zou kathedraal willen zeggen. Het magtich koor staat naar de markt toe en over het schip heen rijst een ranke toren, nog ranker, wijl ongeveer ten halven trans door vier slank zich heffende pinakeltorens, kopergroen. Voor de kerk de breede „Willibrordplatz“. Willibrordus! Hier is het dicht bij Holland. Ook heel het landschap naar den Rijn toe, als bij Arnhem.

Aan den torenkant der kerk staat aange-plakt: „Besetztes gebied, Verbot, Wapen zu tragen. Limite d'occupation“ Hier begint dus het bezette gebied. Ik slenter verder en zie haast geen mensch. Moede veegt een oude man blaren bij elkander. Ergens in een laai op zij een bord: „Einbruchgebiet. Kraftfahr-zeuge laufen Gefahr, beschlagnahmt zu werden“. Even verder voor een leeg school een Belgische vlag. Twee schildwachten. Tragisch stil is het. Aan een watertje wat Hollandsche huisjes, klein, oud, kraakzindelijk. In een bin-nenhaventie drie doodtziende daken, een paar bootjes zonder stoom. Of een verkillende adem over alles ging. Van den Rijn waait een kille bries. Door de lucht zeilen magtich flar-den van gescheurde onweerswolken, lood-klurig met bruinsend-lichte randen, als even de zon goud schijnt over den geknechten Rijn. Ik sta bij den Rijnbrug, Belgische posten, prik-keldraad. Oorlog. Een bord belooft vijftig mil-lionen aan den aanbrenger van een sabotage-act. Heel den Rijn, zoover het oog blik, is ge-heel leeg van schepen. Trots bruiet de stroom verder en zijn weg draagt geen vervaart als vroeger. Onder den knoet van de Belgische

posten, door Fransche posten, stroomt de Rijn van Basel naar Emmerick. En op elken brug de Spaansche ruiters, die schelden links van rechts. Een hopeloos gezicht. Altijd, als ik kom in her bezette gebied, voel ik weer het gure gevoel als tijdens den oorlog. Innerlijk word je onzeker, onbestemd-bang.....

Ik ben snel naar de stad teruggegaan en geen mensch ontmoette ik tot op de „Willibrordplatz“. In het onbezette stuk van Wesel, in alle boekwinkels afbeeldingen van het mo-nument der elf officieren van Schill uit Wesel, die Napoleon deed fusileeren. De tijden veranderen niet. Het geweld aan den Rijn is chronisch.

Station Wesel, leeg en suf en exorbitant duur; dunderd dan in Berlijn. Aan het boeken-stalletje staat te koop: „Die Lebenskurve“ van Louis Couperus. Dat steekt. Ook hier lijkt en is veel dood.....

Uit Rome.

Z. H. de Paus heeft benoemd tot apostolisch visitator in het Oosten Mgr. Ernesto Filippi.

De basiliek te Kevelaar.

Men bericht ons, dat de bekende Mariën-kerche te Kevelaar door Z. H. den Paus ver-heven is tot pauselijk basiliek.

Vreemdelingenverkeer te Karlsbad.

Tot nu toe zijn te Karlsbad ruim 17000 bad-gasten ingeschreven.

Dit is een toename van ruim 7000 vergele-ken bij het vorige jaar.

BINNENLAND.

DE NIEUWSTE TRUC.

Het praec-advies van B. en W. van Am-sterdam op het voorstel der Raadsleden Romme c.s. bevat weer zóó sterk-treffende staaltjes, hoe men van zekere zijde er voortdurend op uit is om de financieele gelijkstelling te saboteeren, dat wij ons ge-noodzaak zien den heeren van links hier-over een hartig woordje te zeggen.

Nog altijd wordt het oude spelletje voort-gezet: geld uit de publieke kassen royaal beschikbaar stellen voor de leerlingen, die o p e n b a r onderwijs genieten, en als voor de leerlingen der b i j z o n d e r e scholen een evenredig bedrag wordt gevraagd, uitvuchten zoeken, altijd maar nieuwe uit-vuchten.

De salarissen der openbare vakonder-wijzers werden over 1922 ten bedrage van tonnen gouds uit de gemeentekas betaald en wij mochten daaraan meebetalen. Maar bij de berekening van het gemiddeld be-drag der openbare onderwijs-uitgaven over 1922, het bedrag dat de L. O.-wet over dat jaar ook aan ons toekent, kunnen die sa-larissen niet meegerekend worden. Want, ziet U, de wet noemde niet met name die vakonderwijzers en daaruit volgt: open-baar alles, bijzonder niets. Is le goed?

Uit den treure hebben wij herinnerd aan de verklaring, indertijd door den Minister zelf in de Memorie van Antwoord bij de L. O.-wet 1920 neergeschreven: de vak-onderwijzers vallen onder art. 101, m o e -ten dus meegerekend worden. Maar zóó vaak en zóó luid kunnen de menschen van het bijzonder onderwijs dat niet herhalen, dat het hun gelukt, de aandacht der lin-kse gemeentebestuurders te trekken. De heeren houden zich maar steeds van den domme. Ze weten van geen Memorie van Antwoord.

Is het niet treurig, dat ook nu nog, na-dat de financieele gelijkstelling in de G r o n d w e t werd opgenomen, nog aller-lijk chicanes dienst moeten doen om het bijzonder onderwijs te onthouden, wat het naar recht en billijkheid toekomt?

Maar wij wilden het hebben over de nieuwste truc, die in het praec-advies van B. en W. gebruikt wordt om tal van an-dere uitgaven voor het openbaar onderwijs te kunnen bestendigen zonder verplicht te zijn, het bijzonder onderwijs in dat opzicht zijn deel te geven. De openbare school heeft hare schoolarsten; de uitgaven daar-voor weigerden B. en W. te betrekken in de berekening van het onzen scholen toeko-mend gemiddeld bedrag, want, zeggen zij, de bijzondere school kan, als ze wil, er ook gebruik van maken.

Is dat geen schitterende vondst?

Naar dit recept kan de geheele gemeen-telijke vergoeding weggereedend worden voor alle scholen, die haar eigen zaken wil-len regelen. De gemeente stelt schoon-maaksters aan en weigert de loonen in meer genoemd gemiddeld bedrag te be-trekken, want: de bijzondere school kan, als ze wil, ook van de diensten der schoonmaaksters gebruik maken. De gemeente koopt voor de openbare school lesboeken in het groot. Bij de berekening van het gemiddelde bedrag kunnen die lesboeken uitgeschakeld worden. Niet waar? Als de bijzondere school wil, kan ze er ook gebruik van maken en anders moet ze het maar zonder lesboeken doen.

Men ziet, wat een kostelijk argument dat is; consequent toegepast kan het in een minimum van tijd daartoe leiden, dat ofwel de gemeente de geheele vrijheid van het onderwijs opslokt, of wel de bijzondere school geen cent meer uit de gemeentekas ontvangt.

Meenen de heeren van links nu werke-lijk, dat wij ons dien weg zullen laten op-drijven? Wij passen ervoor, heeren! Neemt u uit de gezamenlijke belasting-pennningen uw deel voor uw openbare scholen; besteedt u dat aan wat u voor uw openbare scholen noodig of wenschelijk acht, — aan schoolarsten, aan „speciale gymnastiek“, aan schoolbaden, — het raakt ons niet waaraan. Maar met klem eischen wij op niet alleen het ons grondwettelijk gewaarborgde evenredige deel, maar ook de vrijheid, om dat te besteden aan wat door ons, verstaat u wel: d o o r o n s, niet door u, in het belang geacht wordt van ons bijzonder onderwijs.

Maakt u niet ongerust, als wij geen schoolarsten, geen „speciale gymnastiek“, geen schoolbaden, enz. hebben; wij zullen

met het deel, dat ons toekomt, dan wel op andere wijze ons onderwijs vervullen. Slagen wij er niet in, even veel geld op te maken als u, welnu, het is u toch bekend, dat wij, wat we niet in het belang van ons onderwijs hebben uitgegeven, terug moeten storten in de gemeentekas?

Maar wij laten niet af, datgene, waarover zij beschikt voor uw openbare school, ook te eischen voor onze bijzondere: het ons rechtmatig toekomend deel en de vrijheid, om dat naar eigen opvatting te besteden.

Het voorstel-Romme c. s. bewijst gelukkig, dat onze katholieke raadsleden waakzaam zijn.

JUIST CITEEREN S. V. P.

De hoofdijzer-correspondent van het „Handelsblad“ schrijft Zaterdag j.l. onder meer:

„De Tijd“ heeft eergisterenavond ook te kennen gegeven, dat er eigenlijk al te veel werd bezuinigd en dat dit niet noodig was, als men het roer maar radicaal wilde omgoeien in de tariefpolitiek.”

Zouden wij den heer Elout mogen verzoeken aan de lezers van het „Hbl.“ iet-wat „juister mede te deelen, wat „De Tijd“ Donderdag wel schreef? Namelijk dit:

„Ook de bezuiniging in den eigenlijken zin van vermindering der uitgaven heeft hare grenzen. Men kan niet tot in het oneindige doorgaan de posten op de Staatsbegroting te schrappen of te halveeren, zonder op den duur vitale belangen te schaden.

„Door eenzijdig de bezuinigingspolitiek tot de uiterste grens door te zetten, zonder vitale belangen te schaden, en anderzijds de nationale industrie zoo te steunen, dat uit deze oude bron de staatsinkomsten opnieuw ruimer vloeien, zal de nieuwe Minister van Financien — ondanks de noodzakelijke vlootwet — praktisch kunnen verwezenlijken, wat de heer De Geer zich ten doel had gesteld, n.l. de „veiligstelling“ van den gulden door een sluitende staatsbegroting.”

Hoe komt de heer Elout er toe, aan de lezers van het „Hbl.“ te vertellen: „De Tijd“ heeft eergisterenavond ook te kennen gegeven, dat er eigenlijk al te veel werd bezuinigd”? Wij schreven juist het tegendeel!

Op eene rectificatie van de onjuiste bewering van het „Hbl.“ meenen wij met recht te mogen aanspraak maken.

VOOR DE MISSIE VAN MGR. J. AERTS.

Bisschop van N. Guinêa.

Bij den schrijver van „Gestalten en Gedachten“ (prof. P. Geurts in het Groot-Seminarie te Roermond of bij „De Tijd“) zijn ingezonden de volgende giften:

f 10, f 10, f 2,50, f 5, f 2, f 1, J. D. P. te J. f 3,40, dr. A. f 5.

HET INTERNATIONAAL GERECHTSHOF.

Het Permanente Hof van Internationale Justitie kwam heden voormiddag bijeen om uitspraak te doen omtrent de vraag, welke aan het Hof om advies is voorgelegd door den Volkenbondsråd, of de artikelen 10 en 11 van het Verdrag tusschen Finland en Rusland geënteekende vredesverdrag en de daarbij gevoegde verklaringen betreffende de autonomie van Oost-Karië, verbindtussen van internationaal recht vormen, welke Rusland tegenover Finland verplicht tot uitvoering van de daarin vervatte bepalingen.

Het Hof, met leedwezen constateerende, dat de Russische regering hare medewerking heeft geweigerd, verklaart zich daardoor niet instaat over de Oost-Kariëse kwestie advies te geven.

De heer Weiss, vice-president, Nyholm, De Bustamante en Altamira, rechters, verklaren, dat zij het inzicht van de meerderheid van het Hof, betreffende de onmogelijkheid om een advies te geven, niet kunnen deelen.

GEMEENTERAAD VAN PURMEREND.

In de jongste Raadszitting werd de gemeentekeningindien 1922 aangeboden. Ontvangsten f 2.387.131,64. Uitgaven f 2.342.907,43. Batig slot f 44.224,21.

Afzwevend beschikt op het adres van „De Franze“, om in de desbetreffende verordening op te nemen een maximum-snelheid voor vrachtauto's en autobussen. De Raad wil afwachten wat Rijk en Provincie in dezen zullen doen.

A. afhandeling der agenda nam burgemeester Kooiman het woord, om als burgemeester afscheid te nemen van raad en burgerij. Spr. ging na wat er in zijn vierjarige burgemeesterschap is tot stand gekomen, en betuigde ten slotte zijn erkentelijkheid voor de aangename samenwerking.

Verscheidene aanwezigen voerden hierna 't woord, o.a. de heer Steert als oudste wethouder, de heer F. Middelhoof Sr., als oudste raadslid en de gemeente-secretaris, de heer Woltuijs.

De burgemeester dankte voor de sympathieke woorden.

LIMBURG EN NOORD-BRABANT DOOR EEN FRANSCHEN DRIL BEZIEN.

In het April-nummer van den „Messenger du Coeur de Jésus“, die in Toulouse wordt uitgegeven, worden vijf de volgende aardige beschrijving van Limburg en Noord-Brabant, als inleiding op de beschrijving van geheel andere toestanden in onze groote steden, waartegen het werk van P. v. Ginneken in zijn Bethanien een geneesmiddel wil aan de hand doen.

't Is voor een priester (t's de Eerw. P. Boubée, die het schrift) bepaald een genot in Limburg en Noord-Brabant te reizen. Overal kloosters in rooden steen met spitse torentjes en in de schaduw daarvan een vlucht van witte kappen of zwarte sluiers. Overal Katholieke Scholen, waar kinderen op klompen, jongens met kortgeknipte haren, en meisjes met blonde vlechten neerzitten op lage bankjes en met hun groote kalme kijklippen de bewegingen van Broeder of Zuster volgen. Overal heldere en propere kerken, waar Zondags, heel het dorp bijeenkomt; de mannen aan één kant, de vrouwen aan den anderen, en de kinderen in 't midden van 't schip, der kerk.

Tusschen van deze werkzame bevolking leeft de Pastoor als vader, leeraar, herder, hoogerlijker geëerbiedigd, gedwee gehoorzaamd, hartelijk bemind. Hij gaat van huis tot huis, gekleed evenals bij ons in een zwarten toog en met de bonnet op het hoofd. Zijn stap is langzaam, zijn gelaat zeer zacht. Hij rookt onophoudelijk, volgens landsgebruik, ofwel een geurige sigaar, die tot zachtheid stemt en uitnodigt, ofwel de bedrade pijp, die zooveel goeden raad ingeeft.

Hij bezoekt met dezelfde gemakkelijheid het kasteel als de bemoste boerderij of de nederigste hut. Zijn ijer is kalm, maar nooit traag, — methodisch, maar nooit ontmoedigd. Hij kent alle huishoudens, met naam en voornaam en alle geheimen. Hij bevordert de Katholieke Pers, organiseert en houdt in stand (zoals de wapenspreuk der Koningin zegt) wat in standgehouden moet worden d.w.z. een klein getal praktische goede werken; verenigingen en bonden in de parochie en de Missien daarbuiten.

Hij wil niet anders of beter doen dan zijn buurman, maar ten minste even goed, den weg volgend, die door zijn voorgangers is aangelegd en die door anderen uit de omgeving wordt betreden, allen met hetzelfde doel voor oogen.

Elk jaar vliegen uit die Katholieke bijeenkomsten talrijke zweimen van zielen naar de Seminaris van het Diocess van de noviciaten der kloosters. Er is geen akker van den Goddelijken zaaijer, geen streek ter wereld, waar de genade der roeping, teeken van eeuwige voortbestaan, zoo rijke oogsten van priesters voortbrengt dan dit gewest der Christenheid.

TH. W. VAN DER WOUDE.

Onder veel bliken van belangstelling heeft de heer Th. W. v. d. Woude te Amsterdam zijn zestigsten verjaardag gevierd. De heer v. d. Woude is een der voorvechters van de Ned. drankbestrijding. Behalve tal van brochures, schreef hij o.a. met den heer A. Don „Het boek van den Alcohol.“

ALGEMEENE OVERWERKVERGUNNING.

Naar wij vernemen, heeft de Minister van Arbeid zich tot de besturen der Valcentrales gewend met de vraag, om er aanleiding te bestaan tot het geven van een algemeene overwerkvergunning tot het inhalen van den verzuimd tijd, nu wellicht tal van werkgevers er toe zullen overgaan om hun arbeiders vacantie te geven tijdens de feesten, welke zullen worden georganiseerd in verband met het jubileum der Koningin.

„DE DAG.“

De heer J. W. F. Werumeus Buning deelt ons mede, dat hij uit de redactie van „De Dag“ is getreden.

INDISCHE DIENST.

Voor den Indischen Dienst zijn bestemd: J. C. C. Haar te Leiden en S. v. d. Horst te Den Haag als administratief ambtenaar.

KERKNIEUWS.

De zeventiende Heiligdomsvaart te Maastricht.

Onze correspondent bericht: De dagen der Heiligdomsvaart behooren weer tot het verleden; duizenden pelgrims hebben een hulde gebracht aan God en Zijn lieve Heiligen.

Het zijn dagen geweest van drukke beweging. Zondag werd wel het toppunt bereikt, een echt Maastrichtsche feest. Er waren duizenden op de been.

In Wijk in de parochie van St. Martinus, trok de processie uit en het was een heerlijk oogenblik, toen van het Stationsplein de zeeerew. deken Reccreus den zegen gaf met het Allerheiligste en honderden op hun knieën openlijk hulde brachten aan Jezus in Zijn Allerheiligst Sacrament.

Tegen één uur trok een groote optocht van muziekgezelschappen en zangverenigingen door de stad om deel te nemen aan het Festival uitgeschreven door de Kon. Zangvereniging „Mastrechtster Staar“ bij gelegenheid van haar 40-jarig bestaan.

In den namiddag had in de St. Servatiuskerk de slotplechtigheid der Zeventiende Heiligdomsvaart plaats. Het monumentaal kerkgebouw was tot in alle hoeken bezet. De feestpredikatie werd gehouden door pater dr. Casianus Hentzen O. F. M., die in een machtig betoog Katholiek Maastricht oppiep het geloof der Vaders te bewaren, hoop te houden, te verdedigen en uit te breiden. Nadat het St. Servatiuskoor een meerstemming „Te Deum“ had gezongen en Z.D.H. Mgr. Schrijnen, Bisschop van Roermond, den zegen met de groote Reliek van het H. Kruis had gegeven, nam de plechtige overbrenging der H. Relieken naar de Heiligdomskamer een aanvang.

Het is en blijft altijd een indrukwekkende en aandoenlijke plechtigheid. De leden der broederschappen met hun vaandels en dan die lange rij van reguliere en seculiere geestelijken met de relikven van den alouden schat der St. Servatiuskerk en Z. D. H. de Bisschop met de groote Reliek van 't H. Kruis, omgeven door Z. D. H. Mgr. M. G. Vuytsteke, Apostolisch Vicaris van Curaçao, de pastoor der stad en geestelijke autoriteiten, gevolgd door den Commissaris der Koningin in Limburg, mr. baron Van Hövell tot Westerflier, het college van B. en W., leden van den gemeenteraad, het Kerkbestuur van St. Servaas en de feestcommissie. Met het zingen van het St. Servatiuslied werd de stichtende plechtigheid gesloten.

Het Katholieke Tricht heeft den laatsten dag van deze heiligdomsvaart waardig besloten. Ruim vijf uur was de plechtigheid geëindigd.

Nieuw klooster op de H. Landsichting.

Naar ons van bevoegde zijde werd medegedeeld zullen de erw. zusters van het H. Graf, wier nieuw in Oosterschen stijl op de H. Landsichting gebouwde klooster bijna voltooid is, 15 Augustus a.s. haar nieuwe klooster betrekken en tegelijk in September a.s. een bijzondere meisjesschool openen.

GEMENGD NIEUWS.

Als het kalf verdronken is...

Het kalf is in dit geval een zeeleuwer en verdronken is het der gelukkig niet, noch gestikt in het zwarte modderwater van de bassins en kanalen van het stoomgemaal aan den Westersingel te Rotterdam, waarin hij onvoorziën terechts was gekomen na zijn tocht uit het bassin in de Diergaarde. Schade schijnt hij van zijn langdurig verblijf in die verpestte lucht in het geheel niet te hebben ondervonden. Trouwens, toen hij Vrijdagmiddag terug was in zijn verblijfplaats in den tuil, leek hij bij de voeding al weer direct de meest uitgehongerde in spijt van het feestmaal, dat hij zich in de singels had weten te verschaffen.

Zijn vlucht heeft wel heel duidelijk bewezen, dat het hek rondom het bassin te laag is gemaakt. Zij, die het weten kunnen, zeggen, dat de zeeleuwer overal, waar ze dat zouden willen, overheen kunnen komen. Gemakkelijker nog is dat voor hen natuurlijk op de plaatsen, waar het hek samenkomt met de rotsplaat. Daar is de hoogte geringer en het is dan ook aan den hoek, die ligt aan den kant van de hooge brug, dat de ontsnapte zeeleuwer Vrijdagmorgen in de vroege zijn verblijfplaats heeft verlaten. Vermoedelijk is hij toen op de bekende maile, maar toch geenszins langzame manier, waarop deze dieren zich op het droge bewegen, naar de hooge brug gewandeld.

Van daar af is hij in den vijver geplonsd, en vervolgens door den uitlaat naar den Diergaardesingel gekropen. Een paar spijltjes daarvan zijn verborgen. Eenmaal daar, is hij eerst den kant van Beukelsdijk opgegaan, daarna teingekleerd en den Westersingel ingegaan, waar hij zich te goed heeft gedaan aan vette paling. Opgejaagd naar het einde daarvan, is hij over de afsluiting gewipt onder de brug bij het stoomgemaal, in de kom daarachter en ten slotte in de bassins van het gemaal terecht gekomen, waarna vele uren van moeizame ploeter aan zijn vrijheid een einde is gemaakt.

Het schijnt niet zoozeer de zucht naar de vrijheid te zijn, die het dier heeft bewogen, dit gevaarlijke slippertje te maken, maar meer de vrachtaut, die hem dreef naar de visch in het omringende water. Het verlangen naar wat hij wellicht geroken had van zijn vijver uit, waarin hij tevergeefs had gezocht naar voedsel voor zijn altoos hongerige maag, hielp hem den weg wijzen. Dit wil natuurlijk allerminst zeggen, dat hij van zijn principalen niet voldoende voedsel zou ontvangen. Deze dieren zijn nu eenmaal over adig:aar en indien men hun overvloedig voedsel zou toedienen, zouden ze lui en vadsig worden. Overigens is het onmogelijk, iedereen dat de porties visch levend aan te voeren, die deze familie pleegt te verorberen.

In spijt van het modderbad en den slank van het stoomgemaal, schijnt het dier zijn avontuur, waarmee hij zooveel opschudding heeft veroorzaakt, toch uitstekend te bekomen. De kans was niet buitengesloten, dat er een herhaling zou komen. Men heeft dit goed ingezien, aldus de „N.R.C.“, en in den nacht van Vrijdag op gisteren hebben Camperhout, de oppasser van de zeeleuwer, en Willems, de getrouwe, dien we sinds jaren niet anders kennen als Willem van de Diergaarde, dan ook om benuten de wacht gehouden, al hadden ze een duchtig vermoedende dat achter den rug. En jawel, om kwart over twee, toen de heele familie rustig lag te slapen op het rotsblok in het midden van het water, liet dezelfde sinjor zich daarvan afglijden om naar dezelfde plaats te komen, vanwaar hij 's morgens aan den wandel was gegaan, maar waar hem ditmaal belet werd, op nieuwe ontdekkingstochten uit te gaan.

Zaterdagmiddag was men nu bezig, een noodvoorziening op de hoeken te maken te maken door middel van ijzerdraad, gespannen op naar boven en naar binnen aangebrachte steunijzers. Welke definitieve oplossing er aangebracht zal worden om voor goed een einde te maken aan ongewenschte uitslapes van den een of anderen zeeleuwer, daaromtrent schijnt men het nog niet eens te zijn.

Een ongedachte schat.

Het ruim 70-jarige echtpaar L. te Alphen, dat sedert enkele jaren onderstand genoot van het kerkelijk en burgerlijk armbestuur, verliet enkele dagen geleden zijn woning om elders verpleegd te worden. Bij onderzoek in de meer dan vervuilde woning werd ruim f 1000 gevonden, verborgen gedeeltelijk in een kist en gedeeltelijk in trommeltjes.

In vaderlandschen grond.

Te Spekholzerheide zijn de lijken van aldaar bekraven geïnterneerde Belgische militairen opgegraven en onder geleide van een Belgisch officier per auto naar België overgebracht, teneinde in vaderlandschen grond opnieuw ter aarde te worden besteld.

Hij, zij en de... portier.

Het „Hbl.“ vertelt als historisch: In een vrij deftig café in de hoofdstad komt een echtpaar uit de provincie. 't Is in dat café de gewoonte, dat men hoed eest, afgeeft. Echtpaar neemt plaats. Portier nadert: — Vestiaire meneer? Man en vrouw kijken elkaar verlegen aan. — Plois zegt „hij“. — Neen, neen, vestiaire lust ik niet. Geef mij maar een glassie kwast!

Noodlottig auto-ongeluk.

Gisteravond reed de auto van den heer Spymann uit Leiden onder Oegstgeest in de Haarlemmervaart. Van de vier inzittenden werden drie gered. De 18-jarige dochter verdronk.

Branden.

Te Eindhoven is Zondagnacht het woonhuis van den expeditie van den Eynden geheel uitgebrand. Verzekeerd.

Hedenmorgen omstreeks 9 uur is te Haarlemmerliede brand ontstaan in een hooger, staande bij de boerderij van den heer H. van Loon aan den Lieweg.

De brandweer was spoedig ter plaatse. De brand sloeg echter over naar den stal, welke geheel is uitgebrand. De woning kon worden behouden. Twee hoischelven werden mede een proef der vlammen, zoodat in totaal 80.000 K.G. hooi is verbrand. De gebouwen en het hooi zijn verzekeerd.

Verdronken.

Ten vier jongens in de Waalhaven te Rotterdam aan het zwemmen waren, verdween plotseling de 12-jarige A. de B. in de diepte.

Alle pogingen om het knaapje te redden mislukten. De rivierpolitie dreigde gedurende twee uur, doch het mocht niet gelukken het lijke op te halen.

Inbraken.

Te Ede is Maandagnacht op drie verschillende plaatsen ingebroken. Op zeer brutale wijze is te werk gegaan.

Bij den herbergier van Dorland, is uit diens pantalon, welke hij aan zijn ledikant had hangen, een portemonnaie met ongeveer f 120 onttreemd, terwijl bij Thiele een damesmantel uit de gang werd meegenomen. Bij den bakker v. d. Brink zijn de heeren in hun werk gestoord, doordat de hond aansloeg. Alleen een dameschapsje werd meegenomen.

Veelal dringen de dieven binnen door W.C.-raampjes of door het opschuiven van ramen. Ruim een half jaar geleden had aldaar een dergelijke massa-inbraak plaats in dezelfde straat. Van de(n) dader(s) geen spoor.

Groentenvervloed?

Uit Noord-Limburg vernemen wij, dat de warmtevoorziening zoo goed als geen loonende prijzen kunnen maken voor hun groenten. In Venlo schoffelden de tuinders zelfs hun sla-velden om. De veiling was zoo slap, dat op sla geen bod werd gedaan.

ONDERWIJS.

Daar hapert iets.

Aan de R. H. B. S. te Heerenveen zijn, volgens het „Hbl.“ bij den overgang 50 leerlingen niet bevorderd.

Examens M. U. L. O.

AMSTERDAM. Gesl. voor dipl. A. L. A. J. Blauw, W. Bergisch, H. J. Geel, F. C. Henrichs, G. M. Kool, C. W. Lijffing, C. A. Meijer, A. E. Schutte, A. M. C. H. v. Suchtelen v. d. Haere, M. M. Vöge, allen te Amsterdam; A. W. Boersens, J. C. Levering en A. P. Vink, allen te Alkmaar; A. de Goede, K. Klokman, M. J. Stam, H. Tesink en G. S. Woudenberg, allen te Wormerveer; M. Gorter, te Koog a. d. Zaan; D. Kuin, te Enhuizen; C. H. Siebeling, te Zaandijk; voor diploma B. C. Perk, te Amsterdam en S. de Vries te Enhuizen.

KUNST EN LETTEREN.

TOONEEL.

„Het spel van St. Lambertus.“

Den eersten keer was men feitelijk nog niet gered. Den tweeden keer bolette een alles storende regenbui het spel. Den derden Zondag, gisteren, heb ik het spel van St. Lambertus thans onder de meest gunstige omstandigheden zien spelen en 't ware te wenschen geweest dat naar de zeeleuwer alder oordeel zich had kunnen vormen. Deze uitvoering geeft me alleszins aanleiding dezer dagen nog iets uitvoeriger er op terug te komen. De Heiligdomsvaart is nu gesloten. Voor 't laatst zijn de relikven der Heiligen in de kostbare schrijnen aan 't volk getoond. Na afloop van de kerkelijke plechtigheid in de St. Servaas, ving te half zes het spel op het Vrijthof aan. En de „Nar sprak ook nu niet van „gaat aan“, maar „van gaat aan.“

Z. D. H. Mgr. Schrijnen, die reeds bij de première tegenwoordig was geweest, woonde ditmaal het eerste bedrijf bij. Z. D. H. Mgr. Vuytsteke bleef tot het einde, complimenteerde de aan het slot de spelenden en zegende het volk.

L. v. d. B.

SPORT EN WEDSTRIJDEN.

Ned. R. K. Athletiekdag.

Naar wij vernemen zal dit jaar de Ned. R. K. Athletiekdag — ditmaal onder de auspiciën van het R. K. N. A. op Zondag 2 September plaats hebben in het sportpark „Vosselaan“ te Nijmegen.

De R. K. S. V. „Wilskracht“ uit Amsterdam heeft dan den Gelderland-wisselbeker, vorig jaar door haar gewonnen, te verdedigen.

De Geldersche R. K. Athletiekdag.

Zondag werd op de terreinen van het R. K. sportpark Vosselaan te Nijmegen de op initiatief van het R. K. Nijm. Athletiekcomité georganiseerde R. K. atletiekwedstrijden gehouden.

Er waren ruim tachtig deelnemers, vooral uit Nijmegen, Maas en Waal, Arnhem en de Betuwe.

De Nijmeegsche atletiekers spanden de kroon en vooral de leden van de R. K. S. V. Union muntten op bijzondere wijze uit en droegen dan ook voorname de eerste prijzen weg. De Union estafetteploeg deed over de 4 x 100 meter 49 seconden; een Unionman behaalde den prijs ver-springen met een 6 meter sprong; liep over de honderd 11 3/5 en over de tweehonderd meter 25 1/2 seconden — dat zijn prestaties, welke deze serieuze atletiek-

beoefenaars onder de goede sporters rangschikken.

WETENSCHAPPEN.

Prof. W. P. Ker overleden.

Bij een bergtoer in Italië is prof. William Paton Ker in den leeftijd van 68 jaar plotseling gestorven.

Prof. Ker kende zoo goed als alle talen en dialecten van Europa, alsmede de literaturen der verschillende landen.

Hij was bovendien een hartstochtelijk sportman, die dolgraag wandelde en roeide.

Laatste Berichten.

Een kind doofgeslagen?

BERLIJN, 21 Juli (W. B.) Naar de „Vossische Zeitung“ meldt, werd te Trier een doofstom kind, dat bij het verlaten der kerk te midden van een voorbijmarcherende afdeling Franse soldaten — kleuringen — geraakte, door een Spahi met een kolfslag op het hoofd gedood. Een Duitscher, die den officier, die de afdeling commandeerde, op het geval opmerkzaam maakte, werd onmiddellijk gearresteerd.

De Internationale en de Ruhrkwestie.

LONDEN, 22 Juli (Reuter.) Op Easton Lodge, het buitenverblijf, dat als bureau der Britsche Labour Party dient, werd heden een bijeenkomst gehouden van vertegenwoordigers der socialistische Internationale. Aanwezig waren Léon Blum (Frankrijk), Adolph Braun (Duitschland), Vandervelde (België), MacDonald, Tom Shaw en Henderson (Britannië). Henderson was voorzitter. De vergadering besprak den internationalen toestand en de houding, door de partijen in de verschillende landen aan te nemen. De conferentie sprak zich uit ten gunste van een wisseling van nota's en meeningen tusschen de geallieerde regeringen ten aanzien der Ruhrbezetting enz. Voorts werd besloten Tom Shaw te verzoeken het Ruhrgebied te bezoeken en verslag uit te brengen over de maatregelen, die genomen moeten worden om het vraagstuk op te lossen.

De kiesrechtvorming in Italië.

ROME, 21 Juli (B. T. A.) De Kamer heeft met 223 tegen 13 stemmen het regeringsontwerp inzake de kiesrechtvorming behoudens eenige kleine, onbetekenende wijzigingen aangenomen.

Mussolini verklaarde, dat de Kamer voor onbepaalde tijd uittreft en noodigde de Kamerleden uit een werk van pacificatie te verrichten in de lichamen, waarin zij zitting hebben. Hij bracht dank aan de commissie, die het ontwerp onderzocht, en aan den Kamervoorzitter, die de beraadslagingen leidde.

De voorzitter dankte en de zitting werd opgeheven te midden van ovaties voor Italië, den koning en Mussolini.

Ingezonden Stukken.

De houding van Minister de Geer en de Vlootwet.

Hooggeachte Heer Redacteur.

Uw keurig blad geeft ons zeer meening steeds onomwonden weer, zoals o. a. bij de laatste stemming over de mis-troelstra in de Tweede Kamer, waarbij het niet schroomde — gelukkig — ook den katholieken Kamerleden-vorststomers, de bekende 5 uitgezonderd, om hun kleinzieligheid houding te wijzen. Dat deed goed en wordt niet vergeten.

Velen met mij is echter uwe beoordeeling van den minister van Financiën, als ik het zeggen mag, niet geheel begrijpelijk. Bij zijn optreden zeer toegevoelend, dat hij zijn eervolle en aangename positie van burgemeester er aan gaf, om de thans zoo uiterst moeilijke taak van minister van Financiën te aanvaarden, toegevoelend verder tot en met zijn indiening van de bekende Hanzewet!

Nu naar aanleiding van zijn houding in de Vlootwet, wordt het blaadje gekoerd en z'n streven, den gulden veilig te stellen voorgesteld als iets, nu ja, dat ook wel en gemakkelijker op andere wijze kan geschieden of dat niet zoo dringend is, ten minste, dien indruk krijgt men uit twee artikelen waarin ook, het overigens juist, men kan niet altijd sparen, naar voren wordt gebracht.

Misschien, ik weet het niet, verdient de houding van den heer De Geer ook thans toejuiching.

Het is zeker mogelijk, dat de aanneming en uitvoering van de Vlootwet een dringende eisch van nationaal belang is, die onze financiële krachten niet te boven gaat en ook dan nog noodig kan zijn; maar zou onze geachte regering dan niet wijs doen aan het Nederlandsche Volk onder eenigen vorm duidelijk te maken, om onrust te voorkomen, dat deze vermoedelijk dan toch inproductieve offers inderdaad thans reeds gebracht moeten worden voor een bereikbaar doel, dat geen nistel lijdt, hetgeen velen meer dan twijfelachtig vinden. Die mogelijke daling in waarde van den gulden, indien zij te vreezen staat, hetgeen ik niet kan beoordeelen, blijft dan voorloopig nog zoo belangrijk, dat elke poging, die te voorkomen, ook al mocht ze later overbodig blijken, gebiedende noodzakelijkheid is, omdat wij toch in de naburige landen genoeg de ernstige gevolgen zien van de daling van het ruilmiddel, die men in die mate niet mogelijk had geacht; daling van de beschaving, van de hygiëne, van de gezondheid, stijging in prijs der levensmiddelen, stijging bij sprongen der loonen, ontevredenheid, onrust, oproer enz., alles u beter bekend dan mij.

Men zal door die Vlootwet misschien(?) a periferie Indië kunnen behouden, maar in het centrum van ons vaderland onherstelbare schade lijden.

Mogelijk is er reden om met u zich te verheugen (zie uw blad van 21 Juli), over het standpunt der Regering, maar zonder nadere twijfelachtig lijkt me die vreugde nog niet ieders deel. Dit in uw blad tot uiting te brengen was het doel van dit schrijven.

Dr. N. P. v. SPANJE.

Naschrift van de Redactie. — De geachte inzender vergist zich, wanneer hij meent, dat in ons blad ten opzichte van Minister De Geer „het blaadje word gekoerd“. Nooit hebben wij zijn streven om den gulden veilig te stellen, voorgesteld als iets, „dat niet zoo dringend is“.

Integendeel! Men dient hier goed te onderscheiden. Het bezuinigingsstreeven van Minister de Geer hebben wij steeds gesteund door doen en laten, namelijk door de bezuinigingsmaatregelen te verdedigen en door ingezonden artikelen van medewerkers en lezers, die tegen bepaalde bezuinigingsmaatregelen meenden te moeten opkomen, of te weigeren of buiten de verantwoordelijkheid der redactie in de rubriek „Ingezonden Stukken“ te plaatsen.

Wat de handelspolitiek der Regering betreft, — een politiek, die mede door den afgetreden Minister van Financiën werd bepaald, — hierover zijn in Katholieken kring de klachten sedert maanden niet van de lucht geweest. Nu er toch een verandering aan Financiën komt, is het o.i. de gelegenheid om daar de leiding te doen geven door iemand, die de bezuinigingsplannen van Minister de Geer niet alleen doorzet, doch tevens een open oog richt op den desolaten toestand, waarin onze nationale industrie als gevolg van de politiek van de open deur verkeert. Men vergeet niet, dat hierna ook de oplossing van het werkloosheidsvraagstuk en dus de bezuiniging op de uitgaven der overheidskassen is geroemd.

In Februari 1922 was Minister De Geer, bijkens de in ons vorig nummer geciteerde Memoire van Antwoord, nog overtuigd, dat de uitvoering der Vlootwet niet behoeft te hinderen. De heer De Geer is intusschen van meening veranderd. Maar met de negen andere

Ministers blijven wij zijn oorspronkelijke meening de juiste achten.

Natuurlijk is het ons niet onbekend, dat velen in Nederland het meer dan twijfelachtig vinden, of de Vlootwet wel onmiddellijk moet worden uitgevoerd, en zoo ja, of deze „onproductieve“ uitgaven tot het beoogde doel — de veiligheid en het behoud van Indië voor Nederland — zullen leiden.

Maar wij zijn geen deskundigen in deze zaak en moeten dus varen op het kompas van degenen, die het weten kunnen en die zich ons vertrouwen hebben waardig getoond. Met langstelling zien ook wij de politieke debatten in September a.s. tegemoet, waarbij de Regering mededeeling zal doen van de overwegingen, welke tot haar gewichtig besluit hebben geleid. Doch men moet het nu niet voorstellen alsof de buitenwacht tot nu toe inzake de Vlootwet in onwetendheid is gelaten. Men weet, dat de Raad van Defensie deze Vlootwet als het uiterste minimum beschouwt; men weet, dat geheel de Staatscommissie voor de Vlootwet — de zoogenaamde commissie-Patijn — van oordeel is, dat er aan de uitvoering dezer wet niet valt te ontkomen en dat de meerderheid der commissie oordeelt, dat de Regering niet mag aarzelen te doen wat in haar vermogen is om de aanneming en dadelijke uitvoering ervan te verzekeren; men weet ten slotte, dat negen Kamerleden, onder wie de Ministers van Euteilandsche Zaken en van Koloniën, zich voor aanneming en onverwijld uitvoering der

Officieele Prijsnotering.

AMSTERDAM, 23 JULI 1923
V.K. L.K. H.K.

STAATSLIENINGEN.			
NEDERLAND EN KOLONIEN.			
N. W. S. 100 1922 A. 6 pCt.	104½	104½	
N. W. S. 500 1922 A. 6 pCt.	102½	102½	
N. W. S. 1000 1922 A. 6 pCt.	102½	102½	
Ned. recep. af 2500.-6 pCt.	101½	101½	
Nederl. 1922 B af 5000 6 pCt.	102½	102½	
Nederl. 1922 B af 2500.-6 pCt.	101½	101½	
Nederl. 1923 500 6 pCt.	101½	101½	
Nederl. 1923 1000 6 pCt.	102	102	
N. W. S. f 100 1918 5 pCt.	97½	97½	
N. W. S. f 500 1918 5 pCt.	97	97	
N. W. S. f 1000 1918 5 pCt.	95½	95½	
N. W. S. f 100 1919 5 pCt.	97	97	
N. W. S. f 500 1919 5 pCt.	97	97	
N. W. S. f 1000 1919 5 pCt.	97	97	
N. W. S. f 100 1916 4½ pCt.	91½	91½	
N. W. S. f 500 1916 4½ pCt.	91½	91½	
N. W. S. f 1000 1916 4½ pCt.	92½	92½	
N. W. S. 1917 f 100 4½ pCt.	89½	89½	
N. W. S. 1917 f 500 4½ pCt.	89½	89½	
N. W. S. 1917 f 1000 4½ pCt.	89½	89½	
N. W. S. f 500 4 pCt.	86½	86½	
N. W. S. 1000 4 pCt.	87	87	
Obligatien	3½	76½	76½
Obligatien	3	66½	66½
Certificaten	3	66½	66½
Cer. Ned. W. Schuld	2½	56½	56½
Ned. Ind. f 100 1921 A. 7	102½	102½	
Ned. Ind. f 500 1921 A. 7	103½	103½	
Ned. Ind. f 1000 1921 A. 7	102½	102½	
Oost-Ind. f 100 1921 B 6½	101½	101½	
Oost-Ind. f 500 1921 B 6½	101½	101½	
Oost-Ind. f 1000 1921 B 6½	101½	101½	
Oost-Ind. f 100 1919 101½	101½	101½	
Oost-Ind. f 500 1919 99	99½	99½	
Oost-Ind. f 1000 1919 99½	99½	99½	
Oost-Ind. per 1947 1922 6	99½	99½	
Oost-Ind. f 1000 1947	99½	99	
Oost-Ind. f 1000 1962	98½	98½	
Indie 1923 Eng. rec. af 500	94	94½	
Indie 1923 Eng. recep. af 1000	93½	94	
Oost-Ind. f 100 1915 5	95	94½	
Oost-Ind. f 500 1915 5	94½	94½	
Oost-Ind. f 1000 1915 5	94½	94½	
Oost-Ind. f 100 1916 5	91½	91½	
Oost-Ind. f 500 1916 5	91½	91½	
Oost-Ind. f 1000 1916 5	91½	91½	
Oost-Ind. f 100 1917 5	91½	91½	
Oost-Ind. f 500 1917 5	91½	91½	
Oost-Ind. f 1000 1917 5	91½	91½	
Indie f 1000 1923 5	89½	89½	
Indie f 1000 1923 5	89½	89½	
Bulgarije.			
Hypothecaire Leening. 1892 6	20	30	
Tabaksleening 1902 5	20½	19½	
Tabaks. Cert. v. % Obl. 5	17	18	
Zeggeleening 1904 5	19½	19½	
Zeggeleening Cert. v. % Obl. 5	17	17	
Belast. v. Goud Obl. 1907 4½	18½	19	
Belast. v. Goud Obl. Cert. v. 4½	16	18	
Deutschesland.			
Rijksleening April-Oct	3	¾	¾
Noorwegen.			
Obligatien	1838 3	54½	53½
Oostenrijk.			
Lokaal Sp.w. Mij. Prior Obl. 3	3	2½	
Portugal.			
Tabaksleening 1890 4½	87½	87½	
Tabaks. 1890 1e serie	3	27½	27½
Tabaks. 3e Serie fr. 500	30½	28½	
Tabaks. 3e Serie fr. 2500	30	29½	
Renti. Certificaten	4.70	4.50	
Rusland.			
Cert. Admin. Hamburg 1820 5	3	3	
Obligatien Frs. 500 1906 5	3½	3½	3½
Obligat. Fr. 2500-5000 1906 5	3½	4	4½
Obligatien 1905 4½	2	2	
Obl. fr. 500 Ser. 31-36 1909 4½	2½	2½	
Obl. fr. 2500 Ser. 31-36 1909 4½	3	3	
Oblig. (Gr. Russ. Spw.) 1888 4	3½	3½	
Oblig. (Gr. Russ. Spw.) 1890 4	3½	3½	
Oblig. (Gr. Russ. Spw.) 1898 4	2½	2½	
Nicolaï Spw. 1887-69 af 100 4	3½	3½	
Nicolaï Spw. 1887-69 af 100 4	5½	5½	
Oeconsolid. 1880, G.R. 125 4	3	2½	
Oeconsolid. 1880, G.R. 625 4	3	3	
Tambow-Saratow Spw. 4	2½	2½	
Rothschild 1889 Consols 625 4	5½	4½	
Warsch.-Ween. Prior. O. 625 4	3½	3½	
Warsch.-Ween. Pr. obl. 1250 4	2½	2½	
Warsch.-Ween. Pr. obl. 7e ser. 4	2½	2½	
Leening 1902 4	1½	1½	
Transcaucasische Spw. 3	3½	3½	
Tsjechoslowakije.			
Tsjecho Slowakije Rec.v.Obl. 8	88½	88½	88½
Turkije.			
Bagdad Spw. 1c Serie 1904 4	19½	18	
Bagdad Spw. 2e Serie 1910 4	17½	17½	
Zwitserland.			
Staatspoorwegen	3½	66½	74
Egypte.			
Obligatien	1876 4	69	70½
Republiek Liberia.			
Douaneleening	5	76½	76½
Chile.			
Oblig. in goud 1898 4½	72½	71½	
Japan.			
Oblig. Serie 1 £ 100 4½	99½	98½	
NOORD-AMERIKA.			
Republiek Cuba	1904 5	100½	100½
ZUID-AMERIKA.			
Argentijnische Republiek.			
Argent. Rep. 1886-1887 5	99	99½	
Brazilië.			
Brazilië 1895 5	49½	49½	
Punding Lg. af 20-100 5	89½	80½	
Oblig. af 100 1903 5	67	66	
Punding Lng 1914 af 20 100 5	69	68½	
Para Staat 1907 5	15½	15½	
Rio Jan. af 20-100 1912 4½	65	64½	
San. Paulo 1921 8 pCt.	97½	97½	
Chili.			
Chili Oblig. af 500-1000 1896 5	79		
Dom. Republiek.			
Douane Leening.	5	101	100½
Nicaragua.			
Nicaragua afge blig. 1909 5	66½	66½	
PROV. EN GEM. LEENINGEN.			
NEDERLAND EN KOLONIEN.			
Amersfoort 1921 6½ 103½	103½		
Amsterdam B 1922 6 103½	103½		
Amsterdam 1919 5½ 98	98		
Amsterdam 1922 5½ 97½	97		
Amsterdam 1916-17 4½ 85½	85½		
Apeldoorn 1920 7 102½	102½		
Batavia 1921 7½ 104½	104½		
Blomendaal 1920 7 101	101		
Deift 1920 7 102½	103½		
Deift 1919 6 100½	100½		
Deift 1919 5½ 98½	98½		
Deventer 1920 6 101	101		
Deventer 1919 5 93½	92½		
Dordrecht 1-4-10 1920 7 103½	103½		
Gelderland 1921 6½ 100½	101		
Gelderland 5 pCt. 1923 97½	97½		
s-Gravenhage 1919 5½ 99	99½		
s-Gravenhage 1908-1914 4	87½		
Groningen gem. 1920 6½ 102½	102½		
Harlem 1915 94	94		
Harlem 1902 3½ 84½	84½		
Heerlen 1921 6½ 100½	100½		
Hilversum 1921 6½ 102	101½		
Leiden 1919 6 101	100½		
Limburg 1922 5½ 98½	98½		
Meester Cornelis 1922 5½ 98½	98½		
Noord-Brabant 3 jar. 5½	100½	101	
Noord-Brabant 1914-15 4½	91	90½	

BANK- EN CREDITINSTELLINGEN.

NEDERLAND EN KOLONIEN.			
Alig Bank v. Zak. Onderp. O. 4½	9½	9½	
Amsterdamsche Bank Aand. 117	118½		
Amst. Liquidatiebank Aand. 81	80½		
Geldersche Credit-Veren. A. 59½	114½		
Gemeente-Credit Oblig. 4	82½	82½	
Koloniale Bank A. 152½	154	155½	
N. Ind. Escompt. Mij. C. v. A. 92½	93		
Ned.-Ind. Handelsb. 1000 A. 115½	115	115½	
Ned.-Ind. Handelsb. Cert. v. A. 119	119½		
Ned. Handel-Mij. Aand. 125	125½		
Ned. H.-M. Cert. f 100. A. 126½	127½		
Ned. H.-M. f 1000 C. v. A. 126	125		125
Ned. Handel-Mij. Rescoute A. 126½	126½		
Twentsche Bank Aand. 105	105		
Noord-Holland 1920-21 7	103	103	
Noord-Holland 1920 6	101½	101½	
Noord-Holland 1919 5½	100	100½	
Noord-Holland 1918 5	97½	98	
Noord-Holland 1916 4	85½	85½	
Rotterdam 1920 7	102½	102½	
Rotterdam 1921 7	103½	103½	
Rotterdam 1921 6½	101½	101½	
Rotterdam 1921 6	101	100½	
Rotterdam 1922 6	101½	100½	
Rotterdam 1919 5½	99½	99½	
Rotterdam 1922 5½	98½	98½	
Rotterdam 1915 5	95½	95	
Rotterdam 1919 5	93	95½	
Rotterdam 1923 5	94½	94½	
Rotterdam 1916-1917 4½	86½	87½	
Rotterdam 1900-1913 4	83½	83½	
Rotterdam 1898-1909 3½	76½	77	
Schiedam 1919 5½	97½	97½	
Semarang 1921 7½	103	102½	
Soerabaja 1921 7½	103½	103	
Tilburg 1921 6½	100½	100½	
Utrecht, Provincie 1920 6½	102½	102	
Utrecht gemeente 1919 6	101½	101½	
Venlo 1921 7	101	102	
Zeeland 1920 6½	101	101½	
BUITENLAND.			
Denemarken.			
Kopenhagen 1901 4	84½	84½	
Kopenhagen 1910-1911 4	69½	70½	
Noorwegen.			
Christiania. 1914 4½	84½	84½	
Arg. Republiek.			
Buenos Ayres af 20-100 3½	48½	46	
HYPOTHEEKBANKEN.			
Alig. Friessche Hypb. Pbr. 5	98½	98½	
Alig. Hyp. bank Pbr. 5	98	98	
Amsterd. Hyp. Bank O 5½	100	100	
Arnhemse Hypb. 5½	100	100	
Arnhemse Hypb. Pandbr. 5	97½	97½	
Bataafsche Hyp. bank Pbr. 5	97	97	
Bataafsche Hyp. bank Pbr. 4½	88½	88½	
Bataafsche Hyp. bank Pbr. 3½	70	75	
Dordrechtse Hyp. bank 6	101½	101½	
Dordr. Hyp. Bank Pbr. 5½	100½	100½	
Dordrechtse H.b.k. Pbr. 5	97½	97½	
s-Gravenh. Hyp. bank Pbr. 4	84½	83½	
s-Gravenh. Hyp. bank Pbr. 5	97½	97½	
s-Gravenh. Hyp. b. Pbr. 4½	84½	84½	
Haarl. Hyp. bank Pbr. 3	98½	98½	
Haarl. Hyp. bank Pbr. 4	84½	84½	
Holl. Hyp. bank Pbr. 5½	100	100	
Hollandsche Hyp. b. Pandbr. 5	98	98	
Hollandsche Hyp. bank Pbr. 4	86½	86½	
Hypothecbank v. Ned. 5	98	98	
Insulair Hypothecb. Pbr. 5	97	97	
Maatschappij H.b.k. Pandbr. 5½	100	100	
Mij. v. Hyp. Cred. in Ned. dito 5	97½	97½	
Mij. v. Hyp. Cred. i. Ned. 4½	91½	91½	
Nationale Hyp. bank Pbr. 5½	101½	101½	
Nationale Hyp. b. Pandbr. 4½	98½	98½	
Nieuwe Rott. Hyp. b. Pbr. 4	80	77	
N.-Holl. Grondcrediet Pbr. 5	96	96	
Noord-West H.b.k. 5	93	98	
Overijs. Hyp. bank Pbr. 5½	100½	100½	
Overijsche Hyp. bank Pbr. 4½	90	90	
Rotterd. Hyp. bank Pandbr. 5½	100½	101½	
Rotterd. Hyp. bank Pand 4½	95	95½	
Rotterd. Hyp. bank Pandbr. 3½	84	88	
Sted. Hyp. bank s-Grav. 6	103½	100½	
Sted. H.b.k. s-Grav. O 5½	100	100	
St. Hyp. b. te s-Grav. Pandbr. 5	98	93	
Utr. Hyp. bank 5½	100½	100½	
Utr. Hyp. bank Pandbr. 5	98	98	
Utr. Hyp. b. Jan. Juli Pandbr. 4½	90½	90½	
Westlandse H.b.k. Obl. 6	103	102½	
Zeeuwse Hyp. bank Pbr. 5	97	97	
Zuider Hyp. bank Pandbr. 4	78½	78½	
WERKZAAM IN OOST-INDIË.			
Hyp. en Grandbank Pabr. 7	100	100	
WERKZAAM IN HET BUITENLAND.			
Holland Canada Hyp. b. Pbr. 6	97	97	
Holland-Canada Hyp. b. Pbr. 5	83½	83½	
Holl.-La Plata Hyp. bank Pbr. 5	95½	97½	
Holl.-La Plata Hyp. bank 4½	92	92	
Holland-Texas Hyp. bank Aand. 83½	84½		
Holl.-Texas Hyp. bank Pbr. 6	97	97	
Holl.-Texas Hyp. bank Pbr. 5	85	85	
Internationale Hyp. b. Mij. Pbr. 8	93	84	83½
Noor.-Amer. Hyp. bank Pbr. 6	93	70	
North-Western & Pac. ser. A. A.	51½	52½	
North-Western. Pac. ser. B. D. A.	51½	52½	
N.-W. and Pac. Pandbr. 6	99½	99½	
North-Western & Pac. Pbr. 5	81½	81½	
N. Westernand Pac. Pandbr. 4½	79	78½	
Overzeesche Hyp. bank 5	82	82	
Pretoria Hyp.-Mij. Pbr. 4½	69	69	
Ver. Transal. H.b.k. 6 pCt. 100½	100½		
SCHEEPSVERBAND MIJ.			
Alig. Gron. Scheeps-H.b.k. Pbr. 5	61	61	
Alig. Gron. Sch.-H.b.k. Pbr. 4½	55	55	
Amst. Scheepsverb. B. Pbr. 4½	74	74	
BUITENLAND.			
Arg. Nat. H.-B. (Ced. K) Pbr. 5 75½	75		
BancoInt. Hipot. Mex. Pbr. 5	133½	133½	133½
Cred. Fonc. Mexicain Pbr 6	133½	133½	
Galisch. Bod.-Cred. Ver. Pbr. 4	¾	¾	
Hong. Boden-Cred. Inst. Pbr. 4½	¾	¾	
Nrdiska Aktiebank 4½	45½	46	
Ung. Esc. and Wechs. bk. Pb. 4½	¾	¾	
INDUSTRIËLE Ondernemingen.			
Alig. Ned. Ind. Electr.-mij. A. 131½	131		
Alig. Nrd. Ind. Electr.-mij. p. Winst A. 131½	131½		
Alig. Norit-pmij. Gew. A. 100½	93½		
Allan & Co. Meub. en Spw.m. A. 78½	78½		
Amstel Brouwerij 7	104½	104½	
Amsterdam-Lait. Tetterode" A. 121½	121½		
Amst. Superfosfaatfabr. Af 35½	35		
V.d. Bergh's A. f 1000 Pfr. A. 82	81		
v.d. Bergh's Fabr. 7	100½	100½	
van Berkel's Pat. A. 41	41		
VanBerkels Patent 1917/1919 6	77	78	
Calve Deift. Oliefabr. C. v. A. 100	98½		
Calve Delft O 7	102½	101½	
Carp's Oarensfabrik Aand. A. 11½	11		
Centrale Suiker-Mij. Aand. 110½	110		
Centrale Suiker Mij. C. v. A. 110	111		
Centrale Suiker Mij. O 7	100	100	
Drie HooftzetersBierbrouwerij 7	101	101	
Furness Stokvis A. 26½	26		
Furness-Stokvis 7	62	60	
Gouda Stearine Kaars A. 76	76		
Heng. Elec. & Mech. App fab A. 40½	40½		
Hoek's Mach. en Zuurst.-fabr. A. 89½	89		
Hollandia" Melkproducten A. 141½	142½		
Holl. Draad en Kabelfabr. Aand. A. 56½	56½		
Holl. Kunstzijde Ind. Aand. A. 76½	75		
Holl. Ver. v. Marg. fabr. winst Pr. A. 70½	71		
"Insulindie" Oliefabriek Aand. A. 28½	28		
Jurgens' Antoon te Ossen Aand. A. 57½	57		
Jurgens' Ant. Oss. C. v. Gew. A. 59½	59		
Jurgens' Antoon te Oss. Pref. A. 59½	59½		
Jurgens A. te Oss C. Pr. A. 57	56½		
Kon. Ned. Beijnes A. 104	103		
Kon. Fabr. v. Rijl. J. Beijnes O. A. 101½	101½		
Kon. Ned. Zoutindustrie Aand. A. 97½	97½		
Kon. Pharm. Brocad. Steeman A. 63½	62½		
Kon. Ver. Tapijfabr. Gew. A. 66½	66½		
Lever Zeep 1919 7 pCt. 100½	100½		
Lever Zeep 1920 7 pCt. 100½	100½		
Mijnbouw. Werken" Ct. v. A. 83	83		
N.-Ind. -Portl Cement Mij. A. 98½	98½		
Ned. Fabr. v. Brons. A. 57½	57½		
Ned. Gist- en Spiritusfabr. A. 390	390		
Ned. Kabelfabriek Aand. A. 155	151		
Ned. Kunstzijdefabr. Oblig 6	98	100	
Ned. Scheepsbouw pmij. A. 73½	75½		
"Philips Gleeilampfabr. C.v.A. 236½	236½		
Rosendaal Suikert.Coop. Obl. 6	95½	95½	
Roupp. v. Voort Pref. A. 77½	77½		

Advertentiën.

Eenige kennisgeving.
De Heer en Mevrouw
H. J. M. LIPS—ALBERS
geven kennis van de geboorte van
hun Dochter
JOHANNA.
Milaan, 20 Juli 1923.
Via Vivaio 6. 5732

DANKBETUIGING.

Mijn oprechten dank aan allen, die
door hun milde giften mij in staat
stelden het behoeftige gezin zooveel
mogelijk bij te staan. God zegene
U er voor.
Pater A. BLOK.
Amsterdam Noord, Buikslooterweg 95

Wijnhandel M. J. Roozkrans, Haarlem

Dr. J. W. F. JANSEN,
Paulus Pottersstraat 28,
tot nader bericht 5737
AFWEZIG.

KOOPJES.

Zeer fraai mahonie Salomameublement f 245.—, noten dito f 175.—,
eiken Eetkamer f 135.—, eiken
Slaapkamer f 198.—, mahonie dito
f 275.— enz. enz. 7580
Alles gebruikt, doch in prima staat.
„GROND” HEERENSTRAAT 7-9-14,
Tel. 30358, Amsterdam

INCASSO-BANK

Volgestort Kapitaal f 25.000.000.— Reserve f 5.611.700.—

Effecten en Bankzaken.

DUIFJESDAG, 28 Juli 1923

Roomsche Vrouwen en Meisjes,

Uwe welwillende medewerking wordt op den hierboven aangegeven datum
verzocht door het bestuur van het vacatie- en Rustoord „St. Antonius”,
voor den verkoop van ons duifje, ten bate van de uitzending onzer Room-
sche kinderen naar buiten.

Vrouwen en Meisjes, wij wachten U dien dag!...
Prins Hendrikade 183 - Telefoon 33088
Voor het Comité J. ZWAGA.

1ste PARKETVLOEREN

KANT EN KLAAR GELEGD. GARANTIE 2 JAAR.
Lindenkamp's J. N. D. Mij., Amsterdam,
PRINSENEILAND 45-47. Tel. 34063.
ZES GULDEN VIJF EN ZEVENTIG CTS. PER M2.

VLAGGEN

Wollen Huisvlaggen, Pavoiseervlaggen, Vlaggendoeck, Wimpels,
Versterkingsmat, Vetpotjes enz., worden billijk geleverd en verhuurd
door: NED. TENTEN- EN VLAGGENFABRIEK, Prins Hendrik-
kade 12, Telef. 44171. 5740

Indien U er prijs op stelt
dat Uw
LINNEN
GOED
er helder en kraakzindelijk
uitzielt, wast het dan
met de zuivere
EXCELSIOR
WASCHZEEP
De
Huishoudzeep
met de meeste
goede eigenschappen.

N.V. ZEEFFABRIEKEN „HET ANKER”
1/2 GEBO. DOBELMANN. NIJMEGEN.

Steenhouwerij D. WEEGEWIJS,
Rapenburg 14 Amsterdam. Tel. N. 2662.

Fabriek van Marmmerwerken

VERSCHEENEN:

GESTALTEN EN GEDACHTEN

DOOR
P. GEURTS
Schrijver der opstellen „Van Week tot Week”
Met een voorwoord van

Mgr. L. C. L. EIJENRAAM

De vier hoofdtitels van het boekwerk luiden:

- I. Heiligen-figures en Heilige Zielen;
- II. Historische Persoonlijkheden;
- III. Nederlanders herdacht;
- IV. Losse opstellen.

De zeer speciale prijs voor dit omvang-
rijke boekwerk (ruim 300 bladzijden) is:

Afgehaald aan ons bureau f 1.25
Franco per post. . . . f 1.60
(Geen tusschenpersonen Geen kortingen)

DRUKKERIJ „T KASTEEL VAN AEMSTEL”
N.Z. VOORBURGWAL 69-73. — AMSTERDAM

RUBBERSLANGEN

levert als specialiteit
J. VAT Prinsengracht 225
Tel. C. 5656-5.5956 Amsterdam.

ROOKT
Spa-ram

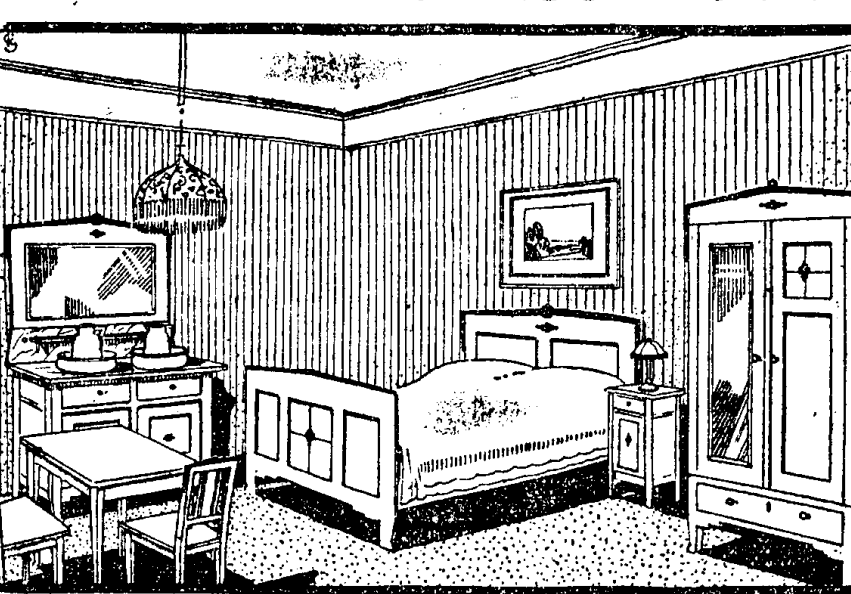
ASTHMA

Mijn toestel DE genezing, Pr. f 48
S. WUNBERG, Zellstr. 5, A'dam.

PORTORICO-TABAK

C.J. ERFTEMEIJER
HAARLEMMEERSTRAAT 191
AMSTERDAM

SLAAPKAMERS MASSIEF SLAVONISCH EIKEN

BESTAADE UIT: TWEE PERSOONS
LEDIKANT, DUBBELE LINNENKAST
MET 1 SPIEGELDEUR, WASCHKAST
MET SPIEGELOPZET EN MARMER,
NACHTKAST MET MARMER, —
TAFEL EN 2 STOELN, COMPLEET

395.00

475.00

DE BIJENKORF
AMSTERDAM

GRATIA

(vruchten-sorbet)
Eenige Fabrikant:
LEVERT & Co.,
De Wildeman, — Amsterdam.

Het wereldberoemde merk

„HIS MASTER'S
VOICE”

Is 'n waarborg voor deugdelijkheid, sierlijkheid en artistieke waarde.
Daarom elken Muziekkenner en amateurs steeds „HIS MASTER'S
VOICE” machines en platen en weigeren beslist elk ander merk.

The American Import Co.
DEN HAAG, Amsterdamsche Veerkade 22a, zendt op aanvraag gratis
en franco voll. catalogi benevens lijst van officieel aangestelde Agenten

TEXAS LICHT
TEXAS PITTIG
De nimmer geëvenaarde Qualiteiten.

TEXAS SIGAREN
HOEKX & MAAS SIGARENFABRIKANTEN VALKENSWAARD

Uit **VAN NELLE'S**
GEBROKEN
THEE

Schenkt
U **MEER KOPJES**
dan uit gewone thee.
Vraagt Uwen
Winkelier

E. R. K. Levensverzekering-Maatschappij

Spoorstraat 14, Nijmegen

Verzekerd Kapitaal **18³/₄ Millioen**

Ongevallen Verzekering-Mij.
Spoorstraat 14 Nijmegen. „**Fiducia**”.

Persoonlijke ongevallenverzekering op gunstige voorwaarden.

Electro-Technisch Bureau
J. SAMSOM
Linnaeusstr. 81 - A'dam - Tel. Z. 636
levert alle soorten
Motoren, Huistelefoons, Stof-
zuigers, Electr. Kachels enz.

Gevraagd tegen 1 September a.s.
een flinke

R.K. Dienstbode,

liefst kunnende koken. Zich aan te
melden bij Mevrouw Mr. SCHAAPE-
VELD, Wouwermanstraat 4 huis, Dins-
dag en Donderd.av. tussch. 8 en 9 u.

1 Sept. gevraagd in een klein ge-
zin, een degelijk R. K. KEUKEN-
MEISJE, ook gen. eenig huishw. te
verrichten. Br. lett. R. firma KERSJES,
Hartenstraat 22, Amsterdam. 5733

Egmond aan Zee.

Mevr. v. d. Heuvel vraagt voor haar
R.K. Kinderpensioen zoo spoedig mo-
gelijk een flinke

GELEIDSTER.

Electrotechnische
Vertegenwoordiging.

Agenten of Grossiers op technisch
of electrotechnisch gebied met vele
relaties, goed bekend in hun woon-
plaats en omstreken, wordt eene

Districts- Vertegenwoordiging

aangeboden, voor verkoop van een
reeds goed ingevoerd electrotech-
nisch Verbruiks-artikel. Slechts
eerste kracht verkoopers komen in
aanmerking. Moete nevenverdiens-
te. Br. lett. Z. C. bur. v. d. blad. 5726

Heer zoekt

Zit- en Slaapkamer
met pension, Omtrek Mulderpoort.
Brieven lett. P.K. bureau „De Tijd”.

KAPITAAL.

R. K. Drukkerij (groot bedrijf) in
een der grootste steden van Zuid-
Holland vraagt op nader overeen te
komen voorwaarden

10 à 15 duizend gulden
van particulier,

voor de uitgave van enkele prima
werken op onderwijsgebied. Geen
risico. Accountantsonderzoek toege-
staan. Brieven onder No. 5666, bur.
van dit Blad.

HYPOTHEKEN

Gemeente-, Polder- en
Waterschapsteeningen

worden tegen billijke voorwaarden
verstrekkt door
J. W. CORNECOOR, Administrateur Velp (Gld.)

GERO-ZILVER

Vischschep
glad..... 13.50
Paarl of Filet - 13.80
Puntfilet
Waaler of - 14.10
Empire Steel

Visch - Couverts
glad per dozijn 60.00
Paarl of Filet - 63.60
Empire Steel
Puntfilet
Waaler of - 67.20

MEYJES & HÖWELER
DAMRAK 19-22 AMSTERDAM

UITGIFTE van de

6% Obligatie-Leening groot f 100.000.—

in coupures van f 500.— en f 1000.—, voorzien van
coupons, vervallende 15 Mei en 15 Nov. en aflos-
baar à pari in 25 jaar, aanvangende in 1928,
ten laste van de

N.V. ELECTR. DRUKKERIJ „HEKAS”

(„HET KATHOLIEKE SCHOOLBLAD”)
gevestigd te Rotterdam, Soetendaalscheweg 74-76-78.

De inschrijving op bovengenoemde leening is,
zoolang de voorraad strekt, opengesteld tot den
koers van 98¹/₂ pCt. bij de

FIRMA L. ADERS & Co., OUDEWATER,

en ten kantore der Naaml. Vennootschap, waar
tevens prospectus en alle verdere inlichtingen gaarne
verstrekkt worden.

Raad van Commissarissen:
F. A. MOEREL, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,
President-Commissaris, Oudewater.

W. J. J. MAASSEN, Directeur N.V. Spaar- en Beleggingskas
voor Roomsche-Katholieken, Utrecht.

H. G. DE BOER, Noordwijk.
E. J. LUYF, Baarn.
H. TH. v. d. KROGT, Leiden.

TH. C. P. M. KOLFSCHOTEN, Burgemeester, Edam.
C. VERWEY, Gedelegeerd Commissaris, Noordwijk.
DIRECTIE: G. J. M. MOEREL.

VRAAGT
WOUTERLOOD'S TAFELZUREN
zeer verfrisschend

Verkrijgbaar in de soorten:
Piccalilly, Augurkjes, Uitjes, Gemengd Zuur,
in Fijne- en Huishoudkwaliteit; worden overal aanbevolen.
FABRIEK „DE STER”
v/h WOUTERLOOD, LEIDEN.

Achtung Importeure!!

Deutsches Exporthaus mit ausgezeich-
neten Verbindungen zu Fabrikanten
vermittelt Ihnen den Ankauf aller Waren
wie Haushaltsartikel, Rasierappa-
rate, Stahlwaren, elektr. Artikel aller
Art, Staubsauger etc. etc. Schreiben
Sie uns was Sie brauchen, wir besorgen
es Ihnen. Zuschriften erbeten unter
Chiffre „Export” an Postfach 80,
Stettin. I. (Deutschland.)

GOEDKOOPE LECTUUR

1. Koningin en Martelares f 0.60
2. Bange Dagen en de Vinger Gods „ 0.40
3. Het geheim van Beauchamp „ 0.40
4. Drie verschillende Verhalen in een Boek „ 0.40
5. Vijf verschillende Verhalen in een Boek „ 0.45
6. Encyclyek van den Vrede „ 0.25
7. Florestine van Kronenstein „ 0.40
8. Twee maanden in Duitse Gevangenschap „ 0.25
9. Nunzio Sulprizio „ 0.25
10. De Overweldiging van België „ 0.95
11. Van Anarchist tot Katholiek „ 0.35
12. Het Kind van den Vagebond „ 0.40

Deze boeken zenden wij U franco thuis na ontvangst van
een postwissel waarop vermeld de verlangde nummers.
Men gelieve voor elk boek 5 cents porto bij te voegen.

ALLE NUMMERS

zenden wij U in één pakket na
ontvangst van een postwissel van

DRIE GULDEN VIJFTIG CENTS

waarop vermeld „Goedkoop pakket”
Afgehaald aan ons bureau is de prijs

DRIE GULDEN

Aan den boekhandel kunnen wij op deze goedkope pakketten
geen korting verleenen.
Bestellingen zonder bijvoeging der gelden worden terzijde gelegd.

ADMINISTRATIE
„DE TIJD” EN „DE AMSTELBODE”

BOOM'S MAAGPOEDER

heeft reeds gedurende meer dan dertig jaren duizenden Maaglijders genezen van Maagpijn, Maagkramp, Zuur, Hartwater, Maagvlammen en slechte Spijsvertering.
Verkrijgbaar in de meeste Apotheken en Drogistwinkels f1.25 per groote gesloten blikken doos.

TELEGRAMMEN.

HET ENGELSCH ANTWOORD OP DE DUITSCHE NOTA TE PARIJS ONTVANGEN.

PARIS, 21 Juli. (Belga). De Engelsche nota over de vergoeding is te twaalf uur vanmiddag op het ministerie van buitenlandse zaken overhandigd. De inhoud wordt streng geheim gehouden.

LONDEN, 21 Juli. (H. N.) Men is hier ervan overtuigd, dat er Woensdag generelen veranderingen of besluiten in de buitenlandse politiek zijn te verwachten. Voor Dinsdagavond gelooft men niet, dat Frankrijk gereed zal zijn met de formulering van zijn opinie aangaande het voorgestelde algemeene antwoord van de bondgenooten, nog afgezien van de beraadslagingen, die natuurlijk tusschen Brussel en Parijs noodig zullen blijken, alvorens het gezamenlijke antwoord kan worden geformuleerd. Wanneer en hoe de vierde groote bondgenoot, te weten Japan, zijn opinie gereed zal hebben, weet natuurlijk niemand en het lijkt noodzakelijk, als ook Japan medewerkt tot een gemeenschappelijke nota aan Cuno, dat ook de Japansche gezant eerst de gelegenheid heeft, met zijn regering afdoende in gedachtenwissing te treden, alvorens een besluit door de andere mogendheden wordt getroffen.

Rechtstreeksche Fransch-Duitsche onderhandelingen?

PARIS, 21 Juli. De Duitse zaakgelastigde Von Hoesch is gisteren voor den eersten keer sedert de Roerbepaling op den Quai d'Orsay verschenen.

Hij had een langdurig onderhoud met Peretti della Rocca, den directeur van politieke zaken. Over den stap van den Duitschen zaakgelastigde wordt een diep stilzwijgen bewaard. Het gerucht liep, dat de Duitse rijkskanselier bereid is, het lijdelijk verzet te doen ophouden, indien Frankrijk zich verbindt, het Roergebied etappewijze te ontruimen en in een kort tijdsbestek met de eerste ontruiming te beginnen.

Uit het bezette gebied.

BERLIN, 21 Juli. (Wolff). De leveringen van herstelkolen aan Italië zijn opgehouden wegens het door de Fransen in beslag nemen van de naar het Zuiden voerende spoorwegen. Van Italiaansche zijde is bij de bezetting autoriteiten hiertegen geprotesteerd. De reden van het verhoeden dezer kolenvoorraden aan Italië is het steeds meer opraken van de kolenvoorraden. In het noordelijk deel van het Roergebied zijn de opslagplaatsen reeds geheel uitgeput. Ook de voor de Engelsche bezettingszone bestemde kolentrails zijn gisteren te Vohwinkel in beslag genomen.

AKEN, 21 Juli. Vanaf hedenmiddag 4 uur tot en met 30 Juli a.s. 12 uur 's nachts is ingevolge een verordening van den district-gedeputeerde alle verkeer met auto's, motorrijtuigen en rijwielen in Aken verboden. Bovendien is in dit tijdvak alle verkeer voor voetgangers tusschen 9 uur 's avonds en 5 uur 's morgens verboden.

AKEN, 21 Juli. De Rijkscommissaris te Coblenz heeft nogmaals de bevolking van het Rijnland geadviseerd in geen geval tot sabotage over te gaan. Hij doet daarbij een beroep op den burgerzin der Rijnlanders.

De levensmiddelenrelletjes te Breslau.

BRESLAU, 21 Juli. (Wolff). De opperpresident van Neder-Silezië heeft over de stad Breslau en het landstreek Breslau den verscherpten staat van beleg afgekondigd. Verscherpingen onder den blooten hemel zijn tot nader order verboden; Van verscherpingen in gesloten lokalen moet 24 uur vóór afangifte gedaan worden. Overtreding dezer voorschriften wordt gestraft met gevangenisstraf van ten minste drie maanden of boete van ten minste 10 miljoen mark. Verder heeft de politie te Breslau instructie gekregen met alle middelen tegen uitputtingen op te treden. Honderden personen zijn gearresteerd en verscheidene plunderaars zijn om het leven gekomen. De schade te Breslau bedraagt verscheidene miljarden mark.

BRESLAU, 21 Juli. (Wolff). Volgens de laatste berichten zouden tot op heden 1200 arrestaties wegens plundering en orderverstoring plaats gehad hebben. Het aantal doden moet 6, dat der gewonden 15 bedragen. Een aantal gearresteerden is weer vrijgelaten.

Cholera in de Oekraïne.

LEMBERG, 19 Juli. (Orient). Volgens mededeeling van de Russische grens is de Aziatische cholera in verschillende gedeelten van Zuid Oekraïne uitgebroken. Gezien het gemis aan de noodige gezondheidsmaatregelen is men bevreesd, dat de epidemie zich zal uitbreiden.

Hoe Villa werd dood.

MEXICO-CITY, 21 Juli. Volgens een officieele verklaring is generaal Villa in de buurt van Parral vanuit een hinderlaag overvallen, en met zijn secretaris Trillo en drie leden van zijn escorte doodgeschoten. Het eerstgemelde bericht, volgens hetwelk Villa op zijn landgoed door zijn secretaris vermoord zou zijn, was onjuist. President Ibragon heeft last gegeven, dat

Villa met volledige militaire eerbegraven moet worden.

Garibaldi fascist.

ROME, 22 Juli. (V. D.) Mussolini heeft het verzoek van generaal Ricciotti Garibaldi om toegelaten te worden tot de organisatie der fascistischen ingewilligd.

Italië en Oostenrijk.

WIEN, 21 Juli. (B.T.A.) Uit Rome wordt gemeld, dat de inschrijving op de Oostenrijksche leening, die gegarandeerd wordt door den Volkenbond en die 200 miljoen lire zou bedragen, ongeveer zesmaal voltekend is.

De staking te Warschau.

WARSAU, 22 Juli. (V.D.) Vooral de staking in de textielindustrie heeft een grooten omvang aangenomen. Alle fabrieken zijn stopgezet. De staking heeft zich verder uitgebreid tot de metaalfabrieken in de omgeving van Warschau.

De Minister van Handel, Kucharski, heeft verklaard, dat de regering zich niet laat dwingen door de textielfabrikanten en er niet aan denkt de devisenverordening op te heffen.

BUITENLAND.

ALGEMEEN OVERZICHT.

De Britsche nota is verzonden en tot dusverre blijft de inhoud ervan geheim. Een ding weet Reuter te verzekeren: dat het lijdelijk verzet er niet in veroordeeld wordt omdat de Britsche regering met de Ruhr-politiek nimmer iets te maken heeft gehad. Een der buitenlandse correspondenten, die bij gebrek aan nieuws omtrent den inhoud, daarvoor vrij uitvoerig tracht te fantasieëren, beweert — in tegenspraak met het genoemde officieuze Britsche nieuws-agentschap — dat men te Londen het lijdelijk verzet „in het algemeen“... „eenigszins“... „schijnt“ te betreuren. En dat men de staking van het lijdelijk verzet zou wenschen tegenover het terugtrekken der Fransen troepen uit de arbeidscentra. Men kan dit ook melden, al weet men omtrent den inhoud van het document hoegenaamd niets.

Het is immers vast en zeker dat men te Londen gaarne zien zou dat beide partijen elkaar iets toegaven en dat op die wijze aan het Ruhr-conflict een einde kwam. Te Parijs brengt men zelfs het bezoek van den Duitschen zaakgelastigde op den Quai d'Orsay — aan het ministerie van Buitenl. Zaken — met die verachting van het Ruhr-regime in verband. De vraag is maar: wie moet beginnen met het doen van een concessie? Frankrijk of Duitsland? Beter gezegd: Frankrijk of de Duitse bevolking van de bezette landstreek? De rede, gisteren door Poincaré te Villiers Coterets gehouden (het was weer Zondag en de minister-president onthulde dus — dat is zijn Zondagsche godsdienst-oefening — alweer een monument voor de gesneuvelden), opent nog niet het geringste perspectief op eenige toeschietelijkheid van Fransen kant onder dit opzicht. En dan spreekt het vanzelf dat de Duitschers daartegenover het lijdelijk verzet zullen volhouden met de taaiheid der wanhoop, totdat de groote sociaal-politieke „Kladderadatsch“ komt — hoe, vanwaar weet men niet, doch — die niet alleen Duitsland maar ook Frankrijk en België en heel westelijk Europa ten ondersteeven zal werpen. Daarvoor kan men met niet genoeg belangstelling de resultaten tegemoet zien van de onderhandelingen tusschen de geallieerden, welke het gevolg zullen zijn van de Britsche nota. De heer Poincaré roept wel: „Gaaf naar de Ruhr, ziet daar Duitsland's economische en industriele macht en laat dat voor u, onze geallieerden, een aansporing zijn om met ons te blijven samenwerken!“ Doch Engeland kan hierop terecht antwoorden: Ja, gaat naar de Ruhr; rekent daar uit wat hij tengevolge uwer geweldpolitiek niet heeft kunnen verkrijgen en laat u Duitsland's economische en industriele positie nog duidelijker maken door de internationale deskundigen-commissie, die wij u voorstellen bijeen te roepen.“ De wereld wacht nu in spanning af, wat er eerstdaags gebeuren zal.

De verschillende partijen hebben haar standpunt scherper bepaald en 't gaat er nu maar om wie het handigst en het verstandigst van dit psychologische moment zal gebruik maken om, na nu reeds zoo lang vooraf den politieke weg te hebben verkend, definitief een richting in te slaan die beslissend wordt voor de toekomst. Baldwin, Poincaré, Mussolini en Cuno, allen schijnen even vastberaden. De Britsche en Italiaansche zienswijzen staan in menig opzicht lijnrecht en onverzoenlijk tegenover de Franche en naderen meer de Duitse, maar dit is dan ook het éénige wat de wereld — zelfs de met den meest vruchtbaren duim en de meest gedurfde fantasie begiftigde dagbladcorrespondenten — weet. Voor het overige verkeert men volslagen in het onzekere omtrent hetgeen betreffende de hoogste politieke en economische belangen van Europa wordt voorbereid. Dank zij de iederdij door Wilson geproclameerde afschaffing der „geheime diplomatie“....

Naar aanleiding van Poincaré's rede merkt het Wolff-bureau op, dat wanneer de Franche premier zijn best doet de legende in het leven te houden, dat Frankrijk door den oorlog meer geleden heeft dan Duitsland, hij daarmee geen enkelen ter zake kundige kan misleiden. Deze weten immers, dat de onzichtbare verwoesting in Duitsland veel heviger is dan de zichtbare in Frankrijk. De nawerking der hongerblokkade, de ontberingen en de vernietiging van den middenstand, de ondervoeding van miljoenen kinderen, de verwoesting van Duitsland's financiële kracht, de uitputting van Duitsland's economisch praestatievermogen zijn door de meest bevoegde Engelsch-Amerikaansche deskundigen geconstateerd. Duitsland's pogingen om zijn productievermogen gedeeltelijk op de been te houden, moest ook door de tegenstanders gewaardeerd worden, want het sluit de veronderstelling in zich van het vaste voornemen tot geven van schadevergoeding. Poincaré's tegenstand tegen het duidelijk vaststellen van Duitsland's verplichtingen, dat een veronderstelling inhoudt van Duitsland's betaalkracht, onthult Poincaré's ware bedoeling, die geen andere is dan Duitsland blijvend onder de knie te houden. Het Duitse aanbod van 7 Juni bewijst de ongezondheid der regering en der economische kringen om tot het uiterste der schadevergoedingsprestatie te gaan. Met het oog op de ontzaglijke lasten die Duitsland bereid is op zich te nemen, is Poincaré's vrees voor en toespeling op de herovering van de economische overheersching door Duitsland pure onzin.

Men ziet het — te Berlijn beschouwt men Poincaré's rede als een soort afwijzing van de Britsche voorstellen, die de Franche premier gisteren reeds gekend moet hebben. En daarom laat men de argumenten geen uur langer leven dan zij, naar men meent, verdienen.

Onderusschen vliegt de Mark met verbijsterende snelheid omhoog en wordt de economische crisis in Duitsland met den dag erger en dreigender. Te Breslau is het reeds tot hevige onlusten gekomen, waarbij 1200 personen zijn gearresteerd. Daar werkt — merkwaardigwijze! — het Algemeene Duitse Verbond van Vakvereenigingen samen met de Schupo's en geeft aldus een beschamend voorbeeld aan de heeren van de Saksische en die van de Duitse rijksregering die elkaar naar aanleiding van Ehrhard's ontsnapping met verwijten en beschuldigingen te lijf gaan en aldus in de oogen van het publiek hun prestige niet weinig schokken. Ehrhard is weg — en hij zal wel niet de laatste rechtsoverwinning zijn, die in de Duitse republiek Justitia in haar gezicht uitlacht als een machteloze dame uit de oude doos.

In Portugal dreigt opnieuw een kabinet-crisis. Ditmaal, naar te hopen is, zonder bloedige of geweldadige gevolgen. De oorzaak ligt in het feit, dat de minister van Oorlog aan het Kamerlid kapitein Maia een arrest van dertig dagen had opgelegd wegens inbreuk op de militaire discipline en aan de Kamer verzocht had de immuniteit, die de kapitein als Kamerlid genoot, op te heffen, opdat aan het vonnis uitvoering zou kunnen worden gegeven. Partijpolitieke quaesties gaven aan de quaestie een scherp karakter. Kolonel Freiria, de minister van Oorlog, trad af en in de Kamer ontstonden zulke tooneelen, dat de premier het Huis verliet, zich verder schuil hield en later zijn voornemen te kennen gaf om het politieke leven waarwel te zeggen. Als de regering in deze quaestie de nederlaag lijdt, dan ontstaat er voor haar een onaangename positie met het oog op de omstandigheid, dat de volgende maand de presidentieele verkiezingscampagne begint. De royalisten hebben intusschen hun voornemen te kennen gegeven om voor de regering te stemmen, omdat de quaestie de militaire discipline raakt. Het zal dus ditmaal in Portugal wel losloopen.

LEVENSVERZEKERING-MAATSCHAPPIJ GUNSTIGE VOORWAARDEN ARNHEM VOLLEDIGE PUBLICITEIT

oorlog meer geleden heeft dan Duitsland, hij daarmee geen enkelen ter zake kundige kan misleiden. Deze weten immers, dat de onzichtbare verwoesting in Duitsland veel heviger is dan de zichtbare in Frankrijk. De nawerking der hongerblokkade, de ontberingen en de vernietiging van den middenstand, de ondervoeding van miljoenen kinderen, de verwoesting van Duitsland's financiële kracht, de uitputting van Duitsland's economisch praestatievermogen zijn door de meest bevoegde Engelsch-Amerikaansche deskundigen geconstateerd. Duitsland's pogingen om zijn productievermogen gedeeltelijk op de been te houden, moest ook door de tegenstanders gewaardeerd worden, want het sluit de veronderstelling in zich van het vaste voornemen tot geven van schadevergoeding. Poincaré's tegenstand tegen het duidelijk vaststellen van Duitsland's verplichtingen, dat een veronderstelling inhoudt van Duitsland's betaalkracht, onthult Poincaré's ware bedoeling, die geen andere is dan Duitsland blijvend onder de knie te houden. Het Duitse aanbod van 7 Juni bewijst de ongezondheid der regering en der economische kringen om tot het uiterste der schadevergoedingsprestatie te gaan. Met het oog op de ontzaglijke lasten die Duitsland bereid is op zich te nemen, is Poincaré's vrees voor en toespeling op de herovering van de economische overheersching door Duitsland pure onzin.

Men ziet het — te Berlijn beschouwt men Poincaré's rede als een soort afwijzing van de Britsche voorstellen, die de Franche premier gisteren reeds gekend moet hebben. En daarom laat men de argumenten geen uur langer leven dan zij, naar men meent, verdienen.

Onderusschen vliegt de Mark met verbijsterende snelheid omhoog en wordt de economische crisis in Duitsland met den dag erger en dreigender. Te Breslau is het reeds tot hevige onlusten gekomen, waarbij 1200 personen zijn gearresteerd. Daar werkt — merkwaardigwijze! — het Algemeene Duitse Verbond van Vakvereenigingen samen met de Schupo's en geeft aldus een beschamend voorbeeld aan de heeren van de Saksische en die van de Duitse rijksregering die elkaar naar aanleiding van Ehrhard's ontsnapping met verwijten en beschuldigingen te lijf gaan en aldus in de oogen van het publiek hun prestige niet weinig schokken. Ehrhard is weg — en hij zal wel niet de laatste rechtsoverwinning zijn, die in de Duitse republiek Justitia in haar gezicht uitlacht als een machteloze dame uit de oude doos.

In Portugal dreigt opnieuw een kabinet-crisis. Ditmaal, naar te hopen is, zonder bloedige of geweldadige gevolgen. De oorzaak ligt in het feit, dat de minister van Oorlog aan het Kamerlid kapitein Maia een arrest van dertig dagen had opgelegd wegens inbreuk op de militaire discipline en aan de Kamer verzocht had de immuniteit, die de kapitein als Kamerlid genoot, op te heffen, opdat aan het vonnis uitvoering zou kunnen worden gegeven. Partijpolitieke quaesties gaven aan de quaestie een scherp karakter. Kolonel Freiria, de minister van Oorlog, trad af en in de Kamer ontstonden zulke tooneelen, dat de premier het Huis verliet, zich verder schuil hield en later zijn voornemen te kennen gaf om het politieke leven waarwel te zeggen. Als de regering in deze quaestie de nederlaag lijdt, dan ontstaat er voor haar een onaangename positie met het oog op de omstandigheid, dat de volgende maand de presidentieele verkiezingscampagne begint. De royalisten hebben intusschen hun voornemen te kennen gegeven om voor de regering te stemmen, omdat de quaestie de militaire discipline raakt. Het zal dus ditmaal in Portugal wel losloopen.

Men ziet het — te Berlijn beschouwt men Poincaré's rede als een soort afwijzing van de Britsche voorstellen, die de Franche premier gisteren reeds gekend moet hebben. En daarom laat men de argumenten geen uur langer leven dan zij, naar men meent, verdienen.

Onderusschen vliegt de Mark met verbijsterende snelheid omhoog en wordt de economische crisis in Duitsland met den dag erger en dreigender. Te Breslau is het reeds tot hevige onlusten gekomen, waarbij 1200 personen zijn gearresteerd. Daar werkt — merkwaardigwijze! — het Algemeene Duitse Verbond van Vakvereenigingen samen met de Schupo's en geeft aldus een beschamend voorbeeld aan de heeren van de Saksische en die van de Duitse rijksregering die elkaar naar aanleiding van Ehrhard's ontsnapping met verwijten en beschuldigingen te lijf gaan en aldus in de oogen van het publiek hun prestige niet weinig schokken. Ehrhard is weg — en hij zal wel niet de laatste rechtsoverwinning zijn, die in de Duitse republiek Justitia in haar gezicht uitlacht als een machteloze dame uit de oude doos.

In Portugal dreigt opnieuw een kabinet-crisis. Ditmaal, naar te hopen is, zonder bloedige of geweldadige gevolgen. De oorzaak ligt in het feit, dat de minister van Oorlog aan het Kamerlid kapitein Maia een arrest van dertig dagen had opgelegd wegens inbreuk op de militaire discipline en aan de Kamer verzocht had de immuniteit, die de kapitein als Kamerlid genoot, op te heffen, opdat aan het vonnis uitvoering zou kunnen worden gegeven. Partijpolitieke quaesties gaven aan de quaestie een scherp karakter. Kolonel Freiria, de minister van Oorlog, trad af en in de Kamer ontstonden zulke tooneelen, dat de premier het Huis verliet, zich verder schuil hield en later zijn voornemen te kennen gaf om het politieke leven waarwel te zeggen. Als de regering in deze quaestie de nederlaag lijdt, dan ontstaat er voor haar een onaangename positie met het oog op de omstandigheid, dat de volgende maand de presidentieele verkiezingscampagne begint. De royalisten hebben intusschen hun voornemen te kennen gegeven om voor de regering te stemmen, omdat de quaestie de militaire discipline raakt. Het zal dus ditmaal in Portugal wel losloopen.

Men ziet het — te Berlijn beschouwt men Poincaré's rede als een soort afwijzing van de Britsche voorstellen, die de Franche premier gisteren reeds gekend moet hebben. En daarom laat men de argumenten geen uur langer leven dan zij, naar men meent, verdienen.

Onderusschen vliegt de Mark met verbijsterende snelheid omhoog en wordt de economische crisis in Duitsland met den dag erger en dreigender. Te Breslau is het reeds tot hevige onlusten gekomen, waarbij 1200 personen zijn gearresteerd. Daar werkt — merkwaardigwijze! — het Algemeene Duitse Verbond van Vakvereenigingen samen met de Schupo's en geeft aldus een beschamend voorbeeld aan de heeren van de Saksische en die van de Duitse rijksregering die elkaar naar aanleiding van Ehrhard's ontsnapping met verwijten en beschuldigingen te lijf gaan en aldus in de oogen van het publiek hun prestige niet weinig schokken. Ehrhard is weg — en hij zal wel niet de laatste rechtsoverwinning zijn, die in de Duitse republiek Justitia in haar gezicht uitlacht als een machteloze dame uit de oude doos.

In Portugal dreigt opnieuw een kabinet-crisis. Ditmaal, naar te hopen is, zonder bloedige of geweldadige gevolgen. De oorzaak ligt in het feit, dat de minister van Oorlog aan het Kamerlid kapitein Maia een arrest van dertig dagen had opgelegd wegens inbreuk op de militaire discipline en aan de Kamer verzocht had de immuniteit, die de kapitein als Kamerlid genoot, op te heffen, opdat aan het vonnis uitvoering zou kunnen worden gegeven. Partijpolitieke quaesties gaven aan de quaestie een scherp karakter. Kolonel Freiria, de minister van Oorlog, trad af en in de Kamer ontstonden zulke tooneelen, dat de premier het Huis verliet, zich verder schuil hield en later zijn voornemen te kennen gaf om het politieke leven waarwel te zeggen. Als de regering in deze quaestie de nederlaag lijdt, dan ontstaat er voor haar een onaangename positie met het oog op de omstandigheid, dat de volgende maand de presidentieele verkiezingscampagne begint. De royalisten hebben intusschen hun voornemen te kennen gegeven om voor de regering te stemmen, omdat de quaestie de militaire discipline raakt. Het zal dus ditmaal in Portugal wel losloopen.

Men ziet het — te Berlijn beschouwt men Poincaré's rede als een soort afwijzing van de Britsche voorstellen, die de Franche premier gisteren reeds gekend moet hebben. En daarom laat men de argumenten geen uur langer leven dan zij, naar men meent, verdienen.

Onderusschen vliegt de Mark met verbijsterende snelheid omhoog en wordt de economische crisis in Duitsland met den dag erger en dreigender. Te Breslau is het reeds tot hevige onlusten gekomen, waarbij 1200 personen zijn gearresteerd. Daar werkt — merkwaardigwijze! — het Algemeene Duitse Verbond van Vakvereenigingen samen met de Schupo's en geeft aldus een beschamend voorbeeld aan de heeren van de Saksische en die van de Duitse rijksregering die elkaar naar aanleiding van Ehrhard's ontsnapping met verwijten en beschuldigingen te lijf gaan en aldus in de oogen van het publiek hun prestige niet weinig schokken. Ehrhard is weg — en hij zal wel niet de laatste rechtsoverwinning zijn, die in de Duitse republiek Justitia in haar gezicht uitlacht als een machteloze dame uit de oude doos.

In Portugal dreigt opnieuw een kabinet-crisis. Ditmaal, naar te hopen is, zonder bloedige of geweldadige gevolgen. De oorzaak ligt in het feit, dat de minister van Oorlog aan het Kamerlid kapitein Maia een arrest van dertig dagen had opgelegd wegens inbreuk op de militaire discipline en aan de Kamer verzocht had de immuniteit, die de kapitein als Kamerlid genoot, op te heffen, opdat aan het vonnis uitvoering zou kunnen worden gegeven. Partijpolitieke quaesties gaven aan de quaestie een scherp karakter. Kolonel Freiria, de minister van Oorlog, trad af en in de Kamer ontstonden zulke tooneelen, dat de premier het Huis verliet, zich verder schuil hield en later zijn voornemen te kennen gaf om het politieke leven waarwel te zeggen. Als de regering in deze quaestie de nederlaag lijdt, dan ontstaat er voor haar een onaangename positie met het oog op de omstandigheid, dat de volgende maand de presidentieele verkiezingscampagne begint. De royalisten hebben intusschen hun voornemen te kennen gegeven om voor de regering te stemmen, omdat de quaestie de militaire discipline raakt. Het zal dus ditmaal in Portugal wel losloopen.

Men ziet het — te Berlijn beschouwt men Poincaré's rede als een soort afwijzing van de Britsche voorstellen, die de Franche premier gisteren reeds gekend moet hebben. En daarom laat men de argumenten geen uur langer leven dan zij, naar men meent, verdienen.

Onderusschen vliegt de Mark met verbijsterende snelheid omhoog en wordt de economische crisis in Duitsland met den dag erger en dreigender. Te Breslau is het reeds tot hevige onlusten gekomen, waarbij 1200 personen zijn gearresteerd. Daar werkt — merkwaardigwijze! — het Algemeene Duitse Verbond van Vakvereenigingen samen met de Schupo's en geeft aldus een beschamend voorbeeld aan de heeren van de Saksische en die van de Duitse rijksregering die elkaar naar aanleiding van Ehrhard's ontsnapping met verwijten en beschuldigingen te lijf gaan en aldus in de oogen van het publiek hun prestige niet weinig schokken. Ehrhard is weg — en hij zal wel niet de laatste rechtsoverwinning zijn, die in de Duitse republiek Justitia in haar gezicht uitlacht als een machteloze dame uit de oude doos.

In Portugal dreigt opnieuw een kabinet-crisis. Ditmaal, naar te hopen is, zonder bloedige of geweldadige gevolgen. De oorzaak ligt in het feit, dat de minister van Oorlog aan het Kamerlid kapitein Maia een arrest van dertig dagen had opgelegd wegens inbreuk op de militaire discipline en aan de Kamer verzocht had de immuniteit, die de kapitein als Kamerlid genoot, op te heffen, opdat aan het vonnis uitvoering zou kunnen worden gegeven. Partijpolitieke quaesties gaven aan de quaestie een scherp karakter. Kolonel Freiria, de minister van Oorlog, trad af en in de Kamer ontstonden zulke tooneelen, dat de premier het Huis verliet, zich verder schuil hield en later zijn voornemen te kennen gaf om het politieke leven waarwel te zeggen. Als de regering in deze quaestie de nederlaag lijdt, dan ontstaat er voor haar een onaangename positie met het oog op de omstandigheid, dat de volgende maand de presidentieele verkiezingscampagne begint. De royalisten hebben intusschen hun voornemen te kennen gegeven om voor de regering te stemmen, omdat de quaestie de militaire discipline raakt. Het zal dus ditmaal in Portugal wel losloopen.

Men ziet het — te Berlijn beschouwt men Poincaré's rede als een soort afwijzing van de Britsche voorstellen, die de Franche premier gisteren reeds gekend moet hebben. En daarom laat men de argumenten geen uur langer leven dan zij, naar men meent, verdienen.

Onderusschen vliegt de Mark met verbijsterende snelheid omhoog en wordt de economische crisis in Duitsland met den dag erger en dreigender. Te Breslau is het reeds tot hevige onlusten gekomen, waarbij 1200 personen zijn gearresteerd. Daar werkt — merkwaardigwijze! — het Algemeene Duitse Verbond van Vakvereenigingen samen met de Schupo's en geeft aldus een beschamend voorbeeld aan de heeren van de Saksische en die van de Duitse rijksregering die elkaar naar aanleiding van Ehrhard's ontsnapping met verwijten en beschuldigingen te lijf gaan en aldus in de oogen van het publiek hun prestige niet weinig schokken. Ehrhard is weg — en hij zal wel niet de laatste rechtsoverwinning zijn, die in de Duitse republiek Justitia in haar gezicht uitlacht als een machteloze dame uit de oude doos.

In Portugal dreigt opnieuw een kabinet-crisis. Ditmaal, naar te hopen is, zonder bloedige of geweldadige gevolgen. De oorzaak ligt in het feit, dat de minister van Oorlog aan het Kamerlid kapitein Maia een arrest van dertig dagen had opgelegd wegens inbreuk op de militaire discipline en aan de Kamer verzocht had de immuniteit, die de kapitein als Kamerlid genoot, op te heffen, opdat aan het vonnis uitvoering zou kunnen worden gegeven. Partijpolitieke quaesties gaven aan de quaestie een scherp karakter. Kolonel Freiria, de minister van Oorlog, trad af en in de Kamer ontstonden zulke tooneelen, dat de premier het Huis verliet, zich verder schuil hield en later zijn voornemen te kennen gaf om het politieke leven waarwel te zeggen. Als de regering in deze quaestie de nederlaag lijdt, dan ontstaat er voor haar een onaangename positie met het oog op de omstandigheid, dat de volgende maand de presidentieele verkiezingscampagne begint. De royalisten hebben intusschen hun voornemen te kennen gegeven om voor de regering te stemmen, omdat de quaestie de militaire discipline raakt. Het zal dus ditmaal in Portugal wel losloopen.

Men ziet het — te Berlijn beschouwt men Poincaré's rede als een soort afwijzing van de Britsche voorstellen, die de Franche premier gisteren reeds gekend moet hebben. En daarom laat men de argumenten geen uur langer leven dan zij, naar men meent, verdienen.

Onderusschen vliegt de Mark met verbijsterende snelheid omhoog en wordt de economische crisis in Duitsland met den dag erger en dreigender. Te Breslau is het reeds tot hevige onlusten gekomen, waarbij 1200 personen zijn gearresteerd. Daar werkt — merkwaardigwijze! — het Algemeene Duitse Verbond van Vakvereenigingen samen met de Schupo's en geeft aldus een beschamend voorbeeld aan de heeren van de Saksische en die van de Duitse rijksregering die elkaar naar aanleiding van Ehrhard's ontsnapping met verwijten en beschuldigingen te lijf gaan en aldus in de oogen van het publiek hun prestige niet weinig schokken. Ehrhard is weg — en hij zal wel niet de laatste rechtsoverwinning zijn, die in de Duitse republiek Justitia in haar gezicht uitlacht als een machteloze dame uit de oude doos.

In Portugal dreigt opnieuw een kabinet-crisis. Ditmaal, naar te hopen is, zonder bloedige of geweldadige gevolgen. De oorzaak ligt in het feit, dat de minister van Oorlog aan het Kamerlid kapitein Maia een arrest van dertig dagen had opgelegd wegens inbreuk op de militaire discipline en aan de Kamer verzocht had de immuniteit, die de kapitein als Kamerlid genoot, op te heffen, opdat aan het vonnis uitvoering zou kunnen worden gegeven. Partijpolitieke quaesties gaven aan de quaestie een scherp karakter. Kolonel Freiria, de minister van Oorlog, trad af en in de Kamer ontstonden zulke tooneelen, dat de premier het Huis verliet, zich verder schuil hield en later zijn voornemen te kennen gaf om het politieke leven waarwel te zeggen. Als de regering in deze quaestie de nederlaag lijdt, dan ontstaat er voor haar een onaangename positie met het oog op de omstandigheid, dat de volgende maand de presidentieele verkiezingscampagne begint. De royalisten hebben intusschen hun voornemen te kennen gegeven om voor de regering te stemmen, omdat de quaestie de militaire discipline raakt. Het zal dus ditmaal in Portugal wel losloopen.

Men ziet het — te Berlijn beschouwt men Poincaré's rede als een soort afwijzing van de Britsche voorstellen, die de Franche premier gisteren reeds gekend moet hebben. En daarom laat men de argumenten geen uur langer leven dan zij, naar men meent, verdienen.

vergelijkingen treffen met de periode van het diepste verval, namelijk de jaren 1920—21, en niet vooroorlogse tijden. In 1917 al waren er alle symptomen van economische ontwringing en van uitputting der arbeidskrachten, al was dezelfde verschijnselen die op het oog blik in Duitsland waren waar te nemen. De periode van burgeroorlog veroorzaakte vernietiging van de nijverheid in eenige centra en vergrootte in het algemeen de desorganisatie. Het militaire communisme eischte ontzettende offers in het belang van een verdere vrije ontwikkeling van den staat. Wanneer wij nagaan het tijdsverloop tusschen de eerste bekendmaking van den raad van volkscommissarissen over de nieuwe economische politiek (9 Augustus 1921) en de jongste verklaring, dat de staatsinstellingen het er op moeten toelagen, dat de ondernemingen winst zullen afwerpen, dan zien wij in alle takken van industrie een onmiskenbare tendenz naar herstel en ontwikkeling. Vergeleken met voor den oorlog, daalde het productie-niveau 16—20 procent. De steenkoolindustrie zag in de moeilijkste jaren 1920—21 haar productie dalen tot 25 procent van die in 1913, terwijl die thans 33 procent bedraagt. De productie der petroleum-industrie bedroeg in 1920—21 45 procent van den vooroorlogse norm en steeg nu tot 53.5 procent. In de meeste andere industrieën is de stijging iets grooter. Voor de textielnijverheid bedragen dezelfde cijfers 6.6 en 29.8 procent; voor de wolspinnerij 10 en 38 procent, voor de linnen-industrie 10.7 en 85 procent, voor de electrotechnische nijverheid 14.5 en 54.3 procent, voor de chemische nijverheid 10 en 30 procent, voor de rubberindustrie 8 en 51 procent, enz.

De productiviteit der arbeiders moet voorts, vergeleken bij voor den oorlog, met de volgende cijfers worden uitgedrukt: in 1916 127.5 procent, in 1918 44 procent, in 1921 29.5 procent, in 1922 55.5 procent. Ook hier valt dus een aanmerkelijke stijging in korten tijd waar te nemen. De arbeidsloonen bedroegen in 1920—1921 20 procent van vroeger, in 1922 46.7 procent.

Op het moment vormt het gebrek aan bedrijfskapitaal een ernstige belemmering voor de verdere ontwikkeling van de Russische nijverheid, terwijl het afneemvermogen der markt aanzienlijk gedaald is. Ten opzichte van het invloeden van buitenlandsch kapitaal in de Russische industrie, kan opgemerkt worden, dat de sowjet-regering talrijke aanbiedingen van buitenlandse kapitalisten ontvingt, doch slechts weinig concessies uitteefte, daar zij de voordelen van de industrie zooveel mogelijk zelf genietten wil. Het herstel van den landbouw veroorzaakt trouwens een groei van het Russische kapitaal en doet de buitenlandse markt herleven. Aldus, zoo luidde de conclusie van prof. Trachtenberg, valt een geleidelijk maar onmiskenbaar herstel der Russische industrie te constateeren.

Antwerpen en het „Wilhelmus“.

Bij de herdenkingsplechtigheid te Antwerpen ingericht ter eere van Herman van de Reek, den jongen man die vóór twee jaar op 14 juli bij de Gulden-Sporrenbetoging door de politie is doodgeschoten, heeft de waarnemend burgemeester, mr. H. Lebon, verboden het „Wilhelmus“ te zingen.

„De Ploeg“ wijst er op, dat dit de eerste maal is, dat in het Vlaamsche land een dergelijk verbod is uitgevaardigd en komt er in deze woorden tegen op:

„Het doet in den grond als een kultuurschennende daad aan, om het treffende, misschien het mooiste Nederlandsche lied, dat bestaat, in de stad, waar eens de schepper van dit lied de hoogste waardigheid bekleedde, te zien verbieden. Er is geen zang uit de 16e eeuw van meer geschiedkundige betekenis, dan het Wilhelmus. Het algemeen Nederlandsch karakter van dit lied ontspruit zeker niet uit het feit, dat het een strijd-gedachte Calvinist is geweest, Marx van St. Aldegonde, de schrijver van de Biekenor, die het dichtte. Men is dit, de laatste jaren vooral, onder de letterkundige historici en rechtsgeschiedkundigen meer en meer als een bijkomstigheid gaan beschouwen. De hoofzaak is dat het Wilhelmus den historischen neerslag bevat van een rechte Zuid-Nederlandsch mag geheeten worden, een opvatting van staat en constitutie, die in Zuid-Nederland teruggaat tot de Bijde intrade van Brabant. De grondslag van het zelfbewuste loyalisme van de wederkerigheid namelijk in de verhouding van vorst en onderdaan, van openbaar gezag en staatsburger, wordt er met beledende schoonheid in aangegeven.“

„Het Wilhelmus heeft niet alleen een groote kunstwaarde, maar het heeft ook voor Zuid-Nederlanders door den geschiedkundigen oorsprong van zijn gedachteninhoud, en, voor de Noord-Nederlanders, door den rechtstreekschen invloed op het ontstaan van de gelinieerde gewesten een niet te onderschatten culturele betekenis. Het is als het ware het geschiedkundige knooppunt van de Noord- en de Zuid-Nederlandsche geschiedenis, en meer dan vier eeuwen na zijn ontstaan, dringt weer tot het bewustzijn van de Vlamingen door, wanneer zij het met vromen cerbied zingen, dat het een ideële baken is van Groot-Nederlandsche historische mogelijkheden.“

„Met recht maken de Vlamingen zooged als de Hollanders aanspraak op het culturele bezit van het in zijn schoonheid eenig lied. De tijd heeft de calvinistische pointe, die er in ligt, afgesleten. Was het overigens niet een fout van de vroegere historische school om over het algemeen die invloed van het calvinisme op de Nederlandse kultuur in Holland te overdrijven en dien invloed overal te willen bespeuren? De jongere Hollandse historici, waaronder prof. Dr. Geyl hier mag genoemd worden, reageeren tegen deze historische eenzijdigheid. Ook dit nieuwe, juistere inzicht in de Nederlandse historie zal de geestelijke toenadering tusschen Noord en Zuid bevorderen naar vermeende, diepgaande verschillen tot hun ware, gematigde verhoudingen worden teruggebracht.“

De Russische Nijverheid.

Aan een voordracht welke prof. Trachtenberg over dit onderwerp voor Russische studenten hield wordt het volgende ontleend:

Om een juist inzicht te krijgen in den toestand van de nijverheid in Rusland, moet men

VAANDELS

MEDAILLES - INSIGNES -

VLAGGEN

KERK. KUNST

V. OVEN DEN HAAG.

Een Poolisch station voor overzeesche draadloze telegrafie.

Al in den winter van 1918-19 was de Poolische regering er van overtuigd, dat een onmiddellijke verbinding met de Vereenigde Staten noodzakelijk is. De telegrafische verbinding met W. Europa is te Warschau zeer onbevoldende; daarom scheen het het beste om een draadloze verbinding aan te leggen tusschen Warschau en de Vereenigde Staten, en Frankrijk en Engeland. Tot nu toe was het altijd noodig geweest om over andere landen zich met Amerika in verbinding te stellen, hetgeen aanleiding gaf tot vertragingen en vergissingen. Het ontvangersstation in de nabijheid van Grodzisko is in 1922 klaar gekomen; het is op 20 mijl afstand van het verzendersstation. Het nieuwe station bestrijkt 4000 mijlen en de Amerikaanse Radio-Vereeniging zal het Polen in Amerika zoo gemakkelijk mogelijk maken. In het voorjaar 1921 is een ploeg Amerikaanse werklui naar Polen gegaan voor de voorbereidende maatregelen onder leiding van Amerikaanse ingenieurs. Het werk is met veel energie aangepakt en begin 1923 is alles gereed gekomen voor een dubbel dienst gedurende de 24 uur van de etmaal.

Het verzenden en opnemen gebeurt aan het centraal bureau te Warschau. De telegraafcablen zullen daar de doorzetting en de ontvangst aan dezelfde lussenar controleeren. Door dit systeem is het niet noodig boodschappen te zenden en wordt de dienst zoo vlug en economisch mogelijk gedaan.

Daar de draadloze telegrafie goedkoop is zal er steeds meer gebruik van gemaakt en zullen op deze manier Amerika en Polen nauwer verenigd worden.

De reusachtige Canadeesche tarwe oogst.

Een officieel onderzoek naar de oogstvooruitzichten van Westelijk Canada bevestigt, dat men den grootsten oogst in de geschiedenis van Canada kan voorzien.

De totale tarweoogst wordt op 500 miljoen schepel geschat of 100 miljoen hooger dan de hoogste oogst van het vorig jaar. Noot is het vooruitzicht omstreeks half Juni beter geweest.

Met het oog op een tekort aan arbeidskrachten van 10,000 man, dat in Canada verwacht wordt, zullen op 27 Juli, 3 en 4 Augustus schepen uit Southampton, Glasgow, Liverpool en Belfast Engelse oogsarbeiders aanvoeren. De arbeidsloonnen zullen waarschijnlijk 17 shilling per dag en de kost zijn.

Een radium-diefstal te Stuttgart.

Twee jaar geleden is te Stuttgart, op nog onopgehelderde wijze, 450 mg. radium, tweemaal toebehoorde aan prof. Wempe, te Oldenburg (die het indertijd van prof. Curie had gekregen) verdwenen. De hoogleraar had besloten het te verkoopen en ook een koper, te Stuttgart, gevonden. Terzelfder tijd verscheen in een te Zürich verschijpend blad een advertentie, waarin radium te koop werd aangeboden.

De Heus, die verband hield tusschen prof. Wempe's voornemen en deze aankondiging, verdacht den hoogleraar van smokkelplannen; zij liet althans den schoonzoon van prof. W., die het radium naar Stuttgart overbracht, aanhouden en nam de zending in beslag. Tijdens dit beslag is 450 mg. van het radium verdwenen; er was slechts 3,6 mg. meer over, toen het pakje, nadat de verdenking ongedegrond was gebleken, aan prof. W. werd teruggegeven.

Natuurlijk heeft deze het er niet bij gelaten; hij eist thans van den fiscus een schadevergoeding van ruim 14 miljoen mark. Het geding komt eerlang bij de rechtbank te Stuttgart in behandeling.

De separatistische actie in Rijnland.

Naar het „Berl. Tagel.“ uit Koblenz verneemt, zullen Dörten en Smeets, de twee separatistische leiders in het Rijnland, eerlang de handen ineen slaan. Tot dusver waren ze in veel opzichten elkaars concurrenten, doch nadat verscheidene aanhangers van Smeets zich van hem hadden afgescheiden en de „Rheinische Unabhängigkeitspartei“ hadden gesticht, heeft Smeets een toevlucht bij Dörten gezocht en gevonden. De fusie zal vermoedelijk op 23 Juli te Koblenz worden bezegeld.

De stakingswoelingen in Polen.

Zoals wij reeds medden, is eenigen tijd geleden te Lodz een staking van textielarbeiders uitgebroken. Deze staking heeft zich allengs over geheel Polen uitgebreid. Sedert gisteren staken alle arbeiders in de Poolische textiel-industrie.

De staking heeft een politiek karakter gekregen en is bijna geheel onder communistische leiding gekomen. Den vakvereëngingen zijn de teugels uit de hand gevallen.

In Londen en Czentochan werden communistische redevoeringen gehouden en heeft men beproefd fabrieken te bezetten en te plunderen. Schoten zijn gelost uit vensters, handgranaten zijn er geslingerd en er zijn dooden gevallen. Het bestuur van den raad der Poolische vakvereëngingen, besloot voorbereidingen te treffen voor de algemeene staking. Reeds hebben 14,000 metaalarbeiders te Warschau het werk neergelegd. Ook te Katowitz is een communistische agitatie aan den gang.

De minister van binnenlandsche zaken heeft zich naar Lodz begeven en de zaak is in den ministeriaal behandeld. De groote industriële verlaten om de name gezinnen Lodz. Het officieuze blad „Gazeta Warszawska“ zegt, dat de beweging toe te schrijven is aan Duitse propaganda. Bërlin, aldus het blad, doet door middel van joodsche speculanten een financieel aanval op Polen, terwijl tegelijkertijd zijn socialistischen en communisten de fundamente van den Poolschen staat op sociaal gebied willen ondermijnen“.

Vandervelde over de revolutie en de communisten.

In het proces tegen de Belgische communisten trad deze dagen ook de socialistische minister Vandervelde op.

Ondervraagd over het Marxisme, gaf hij als zijn mening te kennen, dat de middenstand gedoemd is te verdwijnen en dat spoedig alleen de kapitalisten en de loontrekkenden tegenover elkaar zullen staan. Dan is de strijd aangebroken, welke Marx voorspeld heeft. Inzake de revolutie zij Vandervelde, dat er landen zijn, waar een revolutie zonder geweld mogelijk is, zoals Engeland en de Ver. Staten. In andere, als Rusland bijvoorbeeld zou zij (een onbloedige revolutie) onmogelijk zijn. Wat de dictatuur van het proletariaat betreft, verklaarde Vandervelde, dat deze uitdrukking door Engels is gebruikt; het is de opschorting, op een oogenblik, dat het noodzakelijk is het gezag van den staat te handhaven, van zekere constitutionele rechten. Dit is in Frankrijk geschied tijdens de revolutie, toen het comité du salut public gevormd werd en de grondwet zodoende werd opgeschort.

Vandervelde heeft vervolgens gesproken van de tweede internationale en als zijn meening uitgesproken, dat de politiek, welke gevolgd wordt met de bezetting van de Roor een ernstig oorlogsgevaar oplevert en bestreden diende te worden.

Ten slotte zij Vandervelde nog, dat de communisten niet gevaarlijk zijn, daar zij invloed, noch gezag bezitten.

Met deze laatste meening van Vandervelde zullen het meerderen met ons wel niet heel eens zijn.

Steun der communisten aan de stakende Engelse bootwerkers?

De „Daily Express“ verneemt, dat de Engelse regering een ernstige opvatting heeft van het voortduren van de wilde bootwerkersstaking, die nog altijd buiten de macht van de vakverbondsbestuurders is. Men gelooft niet, dat het nog in de eerste drie dagen tot ernstige gebeurtenissen zal komen, maar hooge ambtenaren zijn overtuigd dat, indien binnen dien tijd geen regeling bereikt is, de natie voor een van de grootste stakingen zal komen te staan.

Een kant van de staking is een groot raad-

sel, namelijk wie de stakers betaalt. De stakers krijgen geen uitkeering en toch hebben de leiders geen gebrek aan middelen. Voor een muziekcorps bij een vergadering te Londen moet £20 betaald zijn. Ook de bestuurders van het vakverbond zijn verbaasd over het geld, waarover de stakers beschikken. De overheid stelt nu een onderzoek in. Men gelooft, dat de communistische internationale er achter zit.

Si vis pacem....

Men meldt, dat er in Frankrijk acht Potez-vliegtuigen zijn besteld voor het Deensche leger. De toestellen worden voorzien van Lorraine-motoren van 400 p.k., waardoor zij een snelheid van ca. 200 K.M. per uur kunnen ontwikkelen. De kosten bedragen per machine ongeveer 50,000 kr. De levering moet in September of October plaats hebben. Tevens zijn er twee kleinere vliegtuigen besteld voor oefeningsdoeleinden.

De uitvinder van „Insulin“.

Dr. Banting, de uitvinder van het „Insulin“, naar men zegt, afdoend middel tegen diabetes (suikerziekte), sprak ook op het internationaal medic-congres te Londen. Wij lezen over hem in de „Tel.“:

Hij is een klein, leelijk mannetje, deze dr. Banting. Hij draagt een groote bril in gouden montuur, hij is gladgeschoren, zijn optreden is verre van indrukwekkend. Een kamergeleerde, oogknippend tegen de zon, wars van de Faam. Erg verlegen. Hij vond het, zachtbaar, een corvée. Hij sprak in technische taal, totaal onbegrijpelijk voor den leek, op vermoeden toon. Er was geen enthousiasme in hem. Maar zijn ontdekking, ondanks haar geweldige belangrijkheid en de groote zegen, dien zij voor de menscheid kan worden, verwerkt dan ook geen ongelof bij de massa. Niemand heeft hem ooit verdacht van kwakzalverij of sensatie. De leek geloofde hem, geloofde zelfs gaarne meer dan hij zelf toezegt....

Vierhonderd geleerden luisterden naar hem in ademlooze stilte. Hij staarde naar de zoldering en sprak monotoon door, in dat onbegrijpelijk medisch jargon. Het duurde precies 2½ minuut. Toen groep de verlegen kleine man zijn aantekeningen en verdween in zenuwachtige haast van het podium. Hij was gereed met zijn uiteenzetting, en het einde kwam zoo onverwacht vroeg, dat het applaus pas losbarstte, toen hij al beneden in de zaal was.

Dr. Banting weigerde den journalisten absoluut alle interviews. „Schrift al prof. Dale van de National Research Council te Hampstead“, zeide hij tot de reporters. „Laat men dat doen als men de behandeling wil beproeven. De onderzoekingen worden voortgezet.“

De Amerikaanse arbeiders tegen bolsjewistische propaganda.

Kort geleden had de president van de Amerikaanse federatie van den arbeid, Samuel Gompers, de verklaring afgelegd, dat de arbeidersorganisaties in de Ver. Staten niet zouden dulden, dat sowjet-agenten zich met haar zaken bemoeiden. Thans is een soortgelijke verklaring gekomen van den kant van de Ver. Mijnwerkers van Amerika, een organisatie, die ook in de Britsche gebieden van Noord-Amerika gezag heeft. De president der United Mine Workers of America, John Lewis, heeft den leider der mijnwerkers in het steenkoolgebied van Nova Scotia, zekeren Livingston, uit de organisatie gestooten, en ook het betreffende gebied buiten den bond gezet.

De geschiedde op een jaarcongres in Atlantic City, en op grond van het feit, dat Livingston en de mijnwerkers in zijn district revolutionairen zijn en opstaan tegen de wetten, waaronder zij zijn geplaatst.

Bijna een kind verongelukt!

Donderdag reed een groote vrachtauto in vliegende vaart langs Londen-road te Mitschan Opens vlog een der wielen van den wagen af. Ontsteltenis. Het ding ging rakelings langs een fietser heen, stootte het trottoir op, waarover het razend snel voortrolde, sloeg tegen een kindervagen aan en wierp dien omver.

Gegil van vrouwen, die 't zag en dachten aan het wichte, dat in den wagen zat.... Maar al wat de kindervagen bevatte, was: één bloempot met een geranium erin! Een tuimman, die bloemen had gehaald uit een zuigelingen-inrichting, had het karretje daar neergezet.

De Duitse techniek.

En bericht uit Essen meldde: De Fransen zijn er tot nog toe niet in geslaagd, de brandkast van het rijksbank-filiaal hier te stelen. 't Welk zij nu al 14 dagen bezet houden, te openen. Zij zijn er nu toe overgegaan gelden, die bij andere banken werden afgehaald, op straat in beslag te nemen. Voor de banken staan voortdurend Franche agenten, die het vooral voorzien hebben op hen, die met pakken of tassen de bankgebouwen verlaten. Dezen worden vooral, wijl zij meestal geld bij zich hebben, aangehouden.

Het is wel een kras staaltje van Duitse techniek, dat de knapste Franche technici zelf niet in staat zijn, hun kluisen te openen. Ook een tot dit doet uit Parijs ontboden sloten-specialiteit verklaarde zich machteloos.

De kluisdeuren blijven dicht en de sleutels worden niet overhandigd.

Bekentenissen van den moordenaar van Vorofsky.

Volgens bijzonderheden in de „Tribune de Genève“ zou de moordenaar Conradi den moord op den Russischen gezant te zamen met den secretaris van het tsaristische „Rode Kruis“ te Genève, Polimin, al lang geleden hebben voorbereid. Conradi was reeds 13 April van dit jaar naar Berlijn gereisd om daar den Russischen Volkscommissaris van buitenlandse zaken Tsjetserin, Krassin of admiraal Behrens te vermoorden. Hij trof hen echter niet in het Russische gezantschapsgebouw te Berlijn aan, waarop hij naar Zwitserland terugkeerde en besloot Vorofsky te doden. Bij het verhoor heeft Conradi een uitvoerige uiteenzetting van zijn daad gegeven en daarbij verklaard, dat hij van 't bestaan van een nationaal-socialistische liga in Zwitserland niets heeft afgeweten. Op buitengewoon ruwe wijze vertelde hij, hoe hij den moord heeft uitgevoerd en gaf desgevraagd toe, dat hij de kogels voor zijn revolver met een vijl bewerkt heeft, opdat, wanneer hij Vorofsky in de buikstreek mocht treffen, de kogel daar zou blijven steken en een eventuele operatie noodzakelijk zou afloopen. Het proces tegen de beide moordenaars zal waarschijnlijk in September te Lausanne plaats vinden.

Snijpernieuws.

Uit Laibach (Joegoslavië) wordt gemeld, dat gisteren in de kolennijnen bij Trifail een werkstaking is uitgebroken wegens een geweigerde loonsverhoging van ongeveer 70 p.c.t. Er staken meer dan 10,000 arbeiders.

— Uit Noord-Italië en uit Spaans-Morokko wordt buitengewoon groote hitte gemeld.

— Het Int. Hof zal Maandag a.s. uitspraak doen in zake de Karelsche kwestie.

— Dr. Schmidt, de president van het Rijks-gerechts-hof te Leipzig, die door de ontvluchting van Ehrhardt gecompromitteerd is, zal vermoedelijk zijn ontslag nemen.

— Ter gelegenheid van het vijftigjar bestaan der republiek, zal Tsjecho-Slowakije op 28 October behalve de gouddukaten ook jubileums-postzegels uitgeven. Zij zullen den beelden van president Masaryk vertoonen naar een ontwerp van Max Svabinsky.

— Ter gelegenheid der nationale feesten zijn 1300 personen in België gedecoreerd.

— Als Noorsche gedelegeerden naar de algemeene vergadering van den Volkenbond, in Sept. te Genève te houden, zijn benoemd: dr. Fridtjof Nansen, de voormalige eerste-minister Blich en de president van de Storting, Lykke.

BINNENLAND.

R. K. BOND VAN OVERHEIDSPERONEEL.

In de 's avonds voortgezette vergadering waren uitgenoodigd de hoofdbestuurders van Utrecht, alsmede een groep leden uit Amsterdam.

Deze vergadering was speciaal belegd, om een inleiding te doen houden over het verplicht lidmaatschap, waartoe prof. J. D. J. Aengent zich beschikbaar had gesteld.

Met een korte inleiding gaf de voorzitter het woord aan den inleider, die

Het verplicht lidmaatschap

besprak aan de hand van de volgende stellingen:

I. De vraag, of de overheid in de staat de bevoegdheid bezit, om het lidmaatschap van de organisatie verplichtend te stellen, heeft voor zoover zij betrekking heeft op het particulier bedrijfsleven, gedurende de laatste decennien der vorige eeuw, onder de Katholieke Sociologen in de landen van Europa een geval van ernstig meeningsverschil uitgemaakt.

II. Ofschoon het meerendeel der katholieke Sociologen het verplichtend stellen van het lidmaatschap der vakorganisatie in het particulier bedrijfsleven principieel als goorloofd beschouwt, willen zij daarmee toch geenszins de opportuniteit van een dergelijke dwangmaatregel bepleiten, omdat naar hun meening groote nadeelen daaraan verbonden zouden zijn.

1. De vraag, of de overheid in de staat de bevoegdheid bezit, om het lidmaatschap der nationale bonden voor overheidspersoneel verplichtend te stellen, dient ontkennend te worden beantwoord, voor zoover het betreft nationale bonden, die zichzelf beschouwen als zuivere vakorganisaties, omdat echte vakorganisatie van personeel in overheidspersoneel principieel ontoelaatbaar is.

V. Voor zoover nationale bonden van Overheidspersoneel zich niet beschouwen als zuivere vakorganisaties zal het door de overheid verplichtend gesteld lidmaatschap wel niet principieel ontoelaatbaar kunnen worden genoemd, maar om praktische redenen zal zij zich moeten onthouden.

VI. Wel ligt het op den weg der Overheid om de organisaties, die blijken geven prijs te stellen op ordelijke samenwerking, krachtig te steunen door met haar een goed geregeld contact te onderhouden.

De rede werd met veel aandacht aangehoord. Daarna werd gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen.

Tweede dag.

Nadat des morgens in de St. Augustinus kerk te Utrecht eene Mis van dankzegging was opgedragen, heropende de voorzitter de vergadering om 10 uur.

Aan de orde komt de voortzetting van de bespreking der te treffen reorganisatie van de regeling der uitkeering bij overlijden, waarbij behandeld werden de voorstellen en opmerkingen der afdelingen Amsterdam, Beverwijk, Bergen op Zoom, Breda, den Bosch, Castricum, Leiden, Noordwijk, Nijmegen, Rotterdam, Utrecht, Borsward, benevens de prae-adviezen en voorstellen van het Hoofdbestuur. Verschillende afdelingen wenschten de uitkeering te doen voortbestaan voor hen, die vóór 1 Juli 1922 lid waren; anderen wilden de uitkeering onbepaald laten voortbestaan. Het H. B. gaf in een aparte nota zijn meening. Deze nota wees er op, dat het z.g. fonds bij overlijden reeds gedurende een reeks van jaren bij voortduring een zaak van groote financiële zorg is. Niet alleen het H. B., doch ook de afdelingsbesturen deelen in die zorg in ruime mate.

Ten slotte stelde het H. B. het volgende voor: a. aan hen die gepensionneerd zijn en tot en met 1 Januari 1924 gepensionneerd zullen worden, blijft een uitkeering verzekerd, waarop zij krachtens hun lidmaatschap recht hebben; b. de contributie voor gepensionneerden zal met ingang van (datum Bondsvergadering), 10 cent per week bedragen.

Voor de overige leden zal vanaf (datum Bondsvergadering) geen uitkeering bij overlijden meer plaats vinden. Voor dezen zal gelegenheid bestaan door middel van het Fonds „Onderlinge Steun“ waarvoor door het Hoofdbestuur de volgende regeling is ontworpen, een uitkeering te ontvangen.

Na een uitgebreide discussie werd bovengenoemd voorstel met 2273 tegen 2010 stemmen aangenomen.

Eenige afgevaardigden schrokken thans echter terug van de consequentie van hun stem, waarop met 2126 tegen 2108 stemmen werd aangenomen. Een voorstel-Amsterdam, bedoelende opnieuw over het voorstel in het Hoofdbestuur te stemmen.

Hiermee kan het Hoofdbestuur zich echter niet vereenigen en stelde de vergadering voor het fonds te stabiliseren van 1 Jan. 1922 af, komt er dus niemand bij het fonds en de bedragen worden niet verhoogd. Dit voorstel werd met 10 stemmen aangenomen.

Met luid applaus werd mede aanvaard een voorstel van den voorzitter om een gelukwenschend telegram te zenden naar Minister Aalberse, die heden zijn zilveren bruiloft viert.

Vervolgens werd rapport uitgebracht door den heer P. A. Smits namen de commissie in zake de verzekering der bezoldigde bestuurders.

Dit rapport luidde: behoud van de huidige uitkeering en den huidige vorm, bovendien eene kinderregeling op die wijze, dat bij overlijden de weduwe voor elk kind beneden 18 jaar f 3 per week ontvangt.

Dit rapport werd aanvaard. Voorts werd een motie door het Hoofdbestuur, samengesteld naar aanleiding van een voorstel. Den Haag, aangenomen.

Deze motie luidde:

Motie.

„De Ned. R. K. Bond enz., overwegende, dat door de moeilijke economische omstandigheden, waarin ons land verkeert, op de eerste plaats de groote gezinnen worden getroffen en deze in het algemeen belang het eerst voor bescherming in aanmerking behooren te komen, daarbij lettende op het feit, dat de Regering aan groote groepen van haar eigen personeel een kindertoelag heeft toegekend, dat een aantal gemeentebesturen hetzelfde deed en dat anderen, overtuigd van de noodzakelijkheid, bereid zijn een kindertoelag toe te kennen, indien dit door een algemeene regeling mogelijk wordt,

a. er bij de Regering met klem om aan te dringen, dat zij aan dit, bij uitstek belangrijke vraagstuk haar volle aandacht schenkt en door het stichten van een algemeen kindertoelag, fonds de nood in de groote gezinnen helpt lenigen;

b. dat ter kennis te brengen van de leden der Tweede Kamer der Staten-Generaal en de Pers; c. aan de organisaties, waarvan bekend is, dat zij voorstanders zijn van een algemeen Rijks-kindertoelagfonds, het verzoek te doen, aan deze uitspraak adhesie te betuigen“.

Een voorstel-Haarlem om een bestuursraad voor St. Paulus in het leven te roepen werd op afwijzend prae-advies van het Hoofdbestuur verworpen.

Voor het voorstel-Nijmegen tot het geleidelijk vormen van een reservekas gevoelde het Hoofdbestuur meer, dit voorstel werd dan ook in beginsel aangenomen.

Verworpen werd weer een voorstel-Nijmegen om alle middelen aan te wenden om R. K. Vak- en Standsorganisaties onder eene leiding te brengen.

Een voorstel-Groningen om 2 cent per lid en per week te doen betalen voor „Herwonnen Levenskracht“ werd verworpen, doch besloten werd, dat ieder persoonlijk zooveel mogelijk bij bijdragen.

Ten slotte werden verkozen als leden van het Hoofdbestuur de heeren E. B. Berendsen, Ph. Smit en J. de Laat, terwijl ter vervanging van den heer Ooms, die zich niet herkiesbaar stelde, gekozen werd de heer Kallenbach.

DE ARBEIDSWETGEVING.

De Kamer van Koophandel en Fabrieken voor de Beneden-Maas, gevestigd te Vlaardingen, heeft zich met een adres tot den Minister van Arbeid. Nijverheid en Handel gewend, waarin zij onder diens aandacht brengt, dat haar uit een onder de nijverheid van haar district gehouden enquête over de huidige arbeidswetgeving duidelijk gebleken is, dat de industrie met de tot heden verkregen geringe verruiming van den arbeidsdag nog bij verre niet heeft bereikt, wat zij noodig heeft om zich met succes te kunnen ontplooiën en den moeilijken strijd met het buitenland te kunnen aandoen.

Wat haar vooral ontbreekt is de vrijheid de werkzaamheden met haar arbeiders te regelen, zooal voor elk afzonderlijk bedrijf noodig is.

Voorts is de Kamer gebleken, dat de tegenwoordige wijze van arbeidsregeling aan twee hoofdkanten lijdt:

1. Zij is te uniform, niet soepel genoeg; zij wil alle fabrieken van één categorie te veel gelijkelijk behandelen.

2. Zij geeft niet genoegzaam gelegenheid voor extra krachtsinspanning (overwerk), die nu en dan noodzakelijkerwijze wordt vereischt.

Wat het eerste punt betreft, zoo wordt er niet genoeg rekening gehouden met den speciaal aard, de ligging en omgeving der fabriek. De ene fabriek is anders ingericht dan een concurrende; heeft zich op een ander artikel gespecialiseerd, produceert op andere wijze. De ene kan met 48 uren per week volstaan; een ander heeft 50-60 uur per week noodig te werken, wil zij met haar speciaal artikel kunnen concurreren.

Toch bestaat de mogelijkheid bij het tegenwoordige systeem, dat zulk een fabriek, geen verbot zal krijgen langer te werken, omdat andere fabrieken in dezelfde branche, maar onder geheel andere omstandigheden werkende het zonder die verlenging kunnen stellen.

Zelfs als de Arbeidswet in een bovenbedoeld geval deze verlenging toe zou mogen staan bij gebieken noodzakelijkheid, zou de Kamer daartegen nog bezwaar hebben, omdat zij de overtuiging heeft, dat de af of niet noodzakelijkheid van werkduur-verlenging niet door buitenstaanders kan worden beoordeeld en daarom noodzakelijkerwijze-dikwijls tot verkeerde of onrechtvaardige uitspraken zal leiden.

Waar nu blijkt, dat de arbeiders de noodzakelijkheid beginnen in te zien hun eischen te matigen en dat door grotere krachtsinspanning de mogelijkheid moet worden geschapen de industrie aan den gang te brengen of te houden, daar veroorlooft de Kamer zich de vrijheid als haar gevoelen uit te spreken, dat de arbeidsmogelijkheid niet langer door de Regering mag worden beperkt op een wijze zoals nu geschiedt.

INVOER SCHOENWERK.

Volgens het „Vakblad voor de Schoenmakers“ bedroeg in Juli i.l. de invoer van ledere schoenen 251,497 paren, wende 230,000 K.G. ter waarde van f 828,000 (v. 1 Juni f 1,224,000). Van andere schoenen (geen leder en geen rubber) werd in Juni ingevoerd 213,175 paren, wende 117,000 K.G., ter waarde van f 236,000 (f 65,000).

Over het eerste halfjaar van 1923 bedroeg de invoer 1,963,578 paren ledere schoenen ter waarde van f 9,676,000 en 1,258,252 paren andere schoenen (geen leder en geen rubber) ter waarde van f 1,475,000, makende tezamen dus 3,221,830 paren schoenen, ter waarde van f 8,451,000 tegen f 8,516,000 in het i. halfjaar van 1922.

SOCIALISTISCHE WETHOUDERS.

De afd. Zutphen der S. D. A. P. heeft zich bereid verklaard uit haar midden een harer aan te wijzen voor het wethouderschap der gemeente, indien er in den Raad een meerderheid blijkt te bestaan, welke een waarborg biedt, dat in democratische richting zal worden gewerkt.

DE OPVOLGER VAN MINISTER DE GEER.

In het „Utr. Dbl.“ lazen wij het volgende bericht:

Zijn wij wel ingelicht, dan zou mr. Kolkman, de oud-minister van Financiën, genoemd worden als opvolger van Minister De Geer.

Naar aanleiding hiervan heeft het „Vad.“ zich tot mr. Kolkman gewend met de vraag of hij dit bericht kon bevestigen. Zijn antwoord luidde woordelijk: „Wat??? Ik??? Men heeft er mij nooit naar gevraagd. Ik heb er nooit over gesproken. Het is onzin!“

LOOS GERUCHT.

Naar wij vernemen is het gerucht, dat de spoorwegen zelf autobussen zouden gaan exploiteeren, geheel uit de lucht gegrepen.

JUBILEUMFEESTEN.

Onze correspondent te Delft bericht: De kans is groot, dat H. M. de Koningin op 28 Augustus bij de middaggaude tegenwoordig is. Dien dag wordt de jubileumweek geopend, welke tot en met Dinsdag 4 September duurt.

DE R. K. VOLKSPARTIJ EN HET RAPPORT-BARGE.

Onze Utrechtsche correspondent bericht: De afdeling Utrecht der R. K. Volkspartij benoemde eene commissie, bestaande uit de heeren Oostveen, van Hees, Tyndal, Sateen en van Zeeland, ter bestudering en uitbrenging van een rapport over het rapport-Barge. Verder werden in de afdelingsvergadering 70 nieuwe leden (mannen en vrouwen) geïnstalleerd.

DE DOOR DE HITTE BEZWEKEN LANDARBEIDERS.

De voorzitter van den Raad van Arbeid te Middelburg schrijft:

Volgens de courantenberichten zijn tengevolge van de hitte verschillende arbeiders, o.w. ook landarbeiders, overleden.

Met ingang van 1 Mei j.l. is de landbouw-ongevallenwet in werking getreden: alle landarbeiders vallen onder de bepalingen van deze wet. Indien het overlijden van een landarbeider plaats heeft gehad gedurende den arbeid, bij 't gaan naar huis of naar het werk, wordt dit overlijden in het algemeen als een ongevalsegebeurtenis beschouwd, waardoor o.m. recht op weduwen- en weezenrente kan ontstaan.

Het verdere aanbeveling van elk geval van sterfte door de hitte aangifte te doen: door de landbouwers, aangesloten bij een bedrijfsvereniging, bij de bedrijfsvereniging en door de landbouwers, aangesloten bij de Rijksverzekeringsbank, ten kantore der Posterijen van hunne woonplaats. Hetzelfde geldt ten aanzien van arbeiders, die allen onder de industriële ongevallenwet.

INDISCHE DIENST.

Voor den Indischen dienst zijn bestemd: J. M. Nagtegaal, Rotterdam, als onderwijzer; W. A. G. Peris, Utrecht, als administratief ambtenaar; C. A. Scheepens, Den Haag, als leraar M. O.

's GRAVENHAGE, 23 Juli. Dr. Alex. Tholen uit Sittard, onlangs gepromoveerd te Amsterdam, is benoemd tot directeur-geneesheer aan de R. K. Vrouwenkliniek alhier.

DELFT, 23 Juli. Gevolg gevende aan de uitspraak van den gemeenteraad in verband met de motie Bevers-van Dijk, stelden B. en W. voor een afzonderlijke commissie voor sociale zaken in te stellen, welke het college zal bijstaan voor keurings- en gezondheidsdienst en

verdere gemeentelijke voorzieningen en maatregelen van sociaal aard.

ALPHEN a/RJIN, 23 Juli. Donderdag a.s. hoopt de heer W. C. Allart den dag te herdenken, waarop hij gedurende veertig jaren zijn zaak in de Raadhuisstraat heeft gedreven. De apotheek der firma I. T. Allart is hier van ouds bekend en bestaat reeds 125 jaren.

ZAANDAM, 23 Juli. Zondag was het 40 jaar geleden, dat te Zaandam de St. Vincentiusvereniging werd opgericht.

De heer J. Dettiers, die van de oprichting af het voorzitterschap heeft bekleed en nog steeds met jeugdigen ijver zijn charitatief werk ten bate van Katholiek Zaandam verricht, zag zijn verdiensten beloonend met het gouden kruis „Pro Ecclesia et Pontifice“, dat hem door Pastoor Zwart namens Z. H. den Paus op den borst werd gekleed.

Het feest der Vincentiusvereniging werd kerkelijk gevierd met een algemeene H. Communie der leden en een Pontificale Hoognis.

Een zeer groot aantal parochianen gaf van zijn belangstelling blijk door het bestuur en den voorzitter op de receptie de gelukwensen aan te bieden.

— De wethouder van Velsen (R. K.) heeft een schrijven gezonden aan B. en W. met verzoek aan den Raad mededeeling te doen, dat hij terugkomt op zijn voornemen om per 1 Septem. ber zijn ontslag te nemen.

UITHUIZEN, 23 Juli. De heer H. Midden-dorp (Kath.) heeft wegens zijn benoeming tot lid van Ged. Staten ontslag genomen als wethouder.

A. H. SLUYS Priesterkleermakerij.
— RIJSENBURG —
Stalen op aanvraag.
Overal te ontbieden zonder eenige verplichting.

KERKNIEUWS.

Naar de Missie.

1 Aug. a.s.

Van het huisraad is niets verzekerd; het huis is voor 14000 verzekerd.

Naar aankomst van het gebeurde zij opgemerkt, dat het soldieren van filmrommels, zoals hier 't geval was, een overtredding der voorschriften is.

Telefooncentrale noordzijde van het IJ.

B. en W. werden bij raadsbesluit van 19 April 1922 gemachtigd, op een terrein aan den Wingerdweg een ondercentrale der Gemeente-telefoon te doen bouwen. Uit de voordracht blijkt, dat het voornemen bestond, deze centrale, die berekend is op een capaciteit van 1000 volautomatische aansluitingen, voorlopig voor een kleiner getal aansluitingen in te richten, waarvoor nader een crediet zou worden aangevraagd.

Inmiddels is het wenschelijk en meer econo misch gebleken, de ondercentrale aanstands voor de volle capaciteit, derhalve voor 1000 aansluitingen, in te richten. Een bedrag van f 225.000 is hiervoor noodig.

V. BIJSTERVELD'S ADVOCaat

GEMENGD NIEUWS.

Branden.

Bij Steggerda is de boerderij van Th. de Graaf door hoortoor geheel afgebrand. Ook de inventaris ging verloren. Twee varkens kwamen om.

Te Nijmegen, gemeente Schemda, is afgebrand de behuizing van J. de Wal.

Te Dinteloord is de voorraadschuur van den groentenkoopman de B., geheel uitgebrand. Dank zij het krachtig optreden van de brandweer, geholpen door de bureu, bleven de naaststaande woningen behouden.

De Duitse ex-kroonprins naar Doorn.

Zaterdagmorgen is de voormalige Duitse kroonprins, vergezeld van burgemeester Kolff, van Wieringen naar Doorn vertrokken, ten einde 2 à 3 weken bij den ex-keizer door te brengen.

Verdronken.

Te Bodegraven verdronk de 18-jarige zoon van den veehouder K. bij het zwemmen in de Molen-veld.

In Eschweiler verdronk in een waterpoel de 25-jarige C. H. Ijzerman, die in het water geworpen, sprong dien na, doch kwam niet meer aan de oppervlakte. C. was op het punt te trouwen. Zijn broer, die getuige van het ongeluk was, begaf zich eveneens te water en zou eveneens verdronken zijn, indien hij niet door een kameraad was gered. Nadat meer dan een uur de kunstmatige ademhaling was toegepast, gelukte het de levensgeesten weder op te wekken.

Saking opgeheven.

De landarbeidersstaking te Oude Tonge is opgeheven. De loonsverhoging is voor de arbeiders tot 15, voor de knechts tot 10 pCt. teruggebracht. De euloumen worden doorbetaald. Er zullen geen rampen-maatregelen worden genomen. De winterloonen zijn ook in het contract opgenomen, aldus bericht het „Volk“.

Tapverbod.

De Raad der gemeente Enschede besloot tot het uitvaardigen van een tapverbod op de dagen der viering van het 25-jarig regeerings-jubiläum van H. M. de Koninck.

Vandalisme.

De bekende kruisbeeld in het bosch te Gressen-lich is door vandalen afgebroken en de Christus-figuur onkenbaar gemaakt.

Door een trein aangereden.

Men bericht ons uit St. Pancras: Zaterdagmiddag geraakte een der werklieden van den heer G. bij wachtpost 36, die tot onwaakten overweg is herdoopt, op het traject Helder—Alkmaar door de vurigheid van zijn paard op de spoorbaan en werd door den van Helder komende sneltrein van 12.20 gepregeerd. Het gespan werd geheel vernield, terwijl het paard ongedeerd bleef. De voorman bleef echter ernstig geknust te zijn. Na door een in den trein aanwezigen geneesheer te zijn verbonden, werd hij in bewusteloos toestand naar zijne woning vervoerd.

Benzinemotorrijtuigen.

Naar wij vernemen bestaat bij de Nederlandse Spoorwegen het voornemen, op sommige lijnen benzinemotorrijtuigen te laten loopen.

De Broekhuis-obligatiën.

De recherche heeft Zaterdag huiszoeking gedaan in de drukkerij van de firma Van Staal & Co. aan de Keerweerlaan te Rotterdam. Ze heeft in beslag genomen twee clichés van obligaties (voor- en achterzijde) en een klein aantal obligaties, waarschijnlijk misdrucken. De drukkerij had reeds 15.000 obligatiën onder zegelen en aan de bank afgeleverd. 700 obligatiën en agenten der bank zijn ongeveer 700 obligatiën gevonden.

Uit een telegram, dat het Persbureau Vaz Dias van de directie der Zuid-Nederlandse Crediet-bank heeft ontvangen, blijkt, dat in de vergadering van aandeelhouders is besloten, naar aanleiding van het ingrijpen der justitie, de uitgifte van de premiebetaling stop te zetten en den agenten opdracht te geven de betaalde bedragen te restitueren.

Ontslag.

Aan een zestigtal werklieden van de Kon. Ned. Sigarenfabriek van Eng. Goulmy en Baar te 's Hertogenbosch is Zaterdag, wegens de groote malaise, ontslag aangezegd.

De aangehouden inbreker.

De Haagse metselaar, die door de Leidsche recherche deze dagen werd geknipt, blijkt een volwaardig inbreker te zijn. Bijna elk uur brengt het verhoor hem tot nieuwe bekendtissen. Hij schijnt de hand te hebben gehad in haast alle inbraken, welke in de laatste weken tusschen Leiden en Den Haag zijn gepleegd. De politie komt nu reeds tot het respectabel getal van twintig.

Kerk-diefstal.

Drie jeugdige bandieten, uit Keulen afkomstig, drongen gedurende den nacht in de rectorats-kerk te Loosdrecht in. Ze stalen misgewaden en kerkelijke sieraden en staken het altaar in brand. Een aantal misgewaden, die achter het altaar lagen, verbrandden, evenals enkele kasten met inhouid en de rechtervleugel van het altaar. De brand werd door voorbijgangers opgemerkt en gebuscht. Twee der drie daders werden gearresteerd, de derde ontkwam met den buit. Zij gaven als reden op: wij willen de kerken afbranden en de geestelijken aan den kraag.

Rustoord voor Priesters.

In Rolduc vinden een 10 tal Duitse priesters gedurende eenige weken een „Erholungs-Heim“. Nog meerdere Duitse priesters zullen er hierdierlijk verpleegd worden.

Een moordenaar ontvlucht.

Vrijdagavond is uit het krankzinnigengesticht „Groot Gratiel“ te Walsveld een verpleegde ontvlucht, nl. de 20-jarige boerenknecht P. S. uit Twello, die twee jaren geleden aan den Deventerweg te Apeldoorn een boerenvrouw in haar woning vermoordde, met het oogmerk daar diefstal te plegen. De Rechtbank te Zutphen had zijn plaatsing in genoemd gesticht gelast.

Tragisch.

Een Hollander, jaren in Duitsland werkzaam geweest zijnde, kreeg door bemiddeling van zijn familie te Voort werk als arbeider. De man, wiens vrouw overleden was, liet zijn tien kinderen in Duitsland achter, hopende in Voort wat meer te kunnen verdienen om zodoende het leven der

kinderen ginds wat dragelijker te kunnen maken. Op reis door het bezette gebied werd hem door de bezettingstroepen alles ontnomen, zoodat hij geheel berooid te Voort aankwam. Pas eenige weken aldaar werkzaam, terwijl zijn loon juist de vorige week was verhoogd voor zijn flink werken, werd hij tijdens de hitte der vorige week onwel en moest naar het ziekenhuis te Zutphen worden vervoerd. Thans is de man daar overleden. Wel een treurige tijding voor zijn kinderen ginder!

Mond- en klauwzeer.

Onder het vee van den landbouwer J. H. Zwavink te Gossel is mond- en klauwzeer geconstateerd. Het mond- en klauwzeer is in de gemeente Oirsbeek in verschillende stallen uitgebroken.

De roofmoord te Ubachsberg.

Men herinnert zich, dat deze dagen te Ubachsberg, bij Heerlen, het in staat van ontbinding verkeerende lijk werd gevonden in de onderst-boven gehaalde woning van de ruim 70-jarige ongehuwde en alleen wonende vrouw H. Erhard. In reeds verscheidene arrestaties van verdachten plaats, die niet konden worden gehandhaafd. Door de politie zijn wederom drie personen, verblijvende in een volksgemeent te Spekholzerheide, gem. Kerkrade, onder wie een paar schenkerslijpers, gearresteerd in verband met dezen roofmoord en ter beschikking van de justitie te Maastricht gesteld.

Op huize Doorn.

In de „Neue Freie Presse“ een uitvoerig verhaal van het bezoek, dat in het begin van dit jaar een groepje studenten uit Leipzig bij den ex-keizer heeft gebracht.

Het „Hbl.“ ontleent: Den 9den Maart van 1923 was een konde dag. Toen de gong ons op kasteel Hardenbroek wekte, hadden wij, studenten, geen van allen lust al op te staan. Maar wij herinnerden ons, dat wij op dezen Vrijdag door den ex-keizer in audientie zouden worden ontvangen en huize Doorne was anderhalf uur verder. Wij waren als mysterieuspeleers naar Holland gereisd, traden in verscheiden groote en kleine plaatsen op en hadden ook Doorn aangezien.

Onder vliegende wolken en een grijzen regen-sluier gingen wij op weg en na een flinken marsch stonden wij voor een vreemd poortgebouw. Links en rechts een stuk muur en dan een groot park. De nieuwe hofmaarschalk, baron L. uit Frankfurt ontving ons in het voorgebouw, waar de kamers over 't algemeen eenvoudige zijn ingericht. In enkele vertrekken zagen wij prachtige spiegels, kostbare schrijfbureaus, antieke meubels, kasten vol porselein en zilverwerk. Aan de muren oogen golfen, op de vloeren zware Perzische tapijten. In deze vertrekken toefte prins Heinrich, als hij zijn broer een bezoek brengt.

De hofmaarschalk gaf ons instructies: „U kunt met Zijne Majesteit vrijuit praten; spreek hem aan, overeenkomstig zijn hoogste positie en maak vooral een heel, heel diepe buiging!“

De keizer wilde ons in de groote allee vlak bij het kasteel te woord staan. Toen wij het voorgebouw verlieten, kwamen twee keizerlijke stiefzoons op hun fiets aangepeld en een kleine prinses hing met nieuwsgierige oogen over de trapuiling. Wij wandelden in een wijde bocht naar het kasteel; onderweg passeerden wij een groote houtstapel, door den bewoner gezaagd. De hofmaarschalk wees er naar en zelde: „Het over-tollige hout wordt verkocht. Dat brengt geld op. De keizer is nu arm.“ Wij gingen langs het be-dieningsgebouw en de auto-garage, langs stallen voor vee en pluimgedierte en langs een typisch oude tuin.

De keizer liet op zich wachten en wij hadden het aardig koud. Onze jassen hadden wij in het poortgebouw laten hangen.

„Voordat ik het vergeet“, zei onze geleider, „hier hebt u dertig gulden van den keizer voor het studentenondersteuningsfonds. Wij betalen de entree-bijlatten voor vanavond natuurlijk apart. Wij zijn met z'n negenen.“

Nauw had de hofmaarschalk ons dit gezegd, of op het bordes verschenen twee personen, die vlog naar ons toe kwamen. In de eerste figuur herkenden wij den keizer. Zelfbewust, van mid-delbare grootte, nog altijd iets van den heerscher in zijn houding, maar toch met een nerveus trek in het gezicht met grijze wenkbrauwen en sterke ouderdomsrimpels, de aschgrauwe snor en baard en de vaalbleke gelaatskleur.

Hij droeg een groenen cape, bruine schoenen en dito beeknappen, een jagershoedje met een fazantenvaar.

„Morgen, heeren, het verheugt mij, dat ge mij komt bezoeken“, zei de ex-keizer. Wij werden voorgesteld en kregen ieder een stevigen hand-druk.

„Dus u wilt ons een mysterieus spel geven? Dat zijn immers de spelen, die bij de oude Grieken zoo bloeden?“ vroeg de kasteelbewoner. Toen, overgaand op een ander chapter: „U kent Goethe's Faust natuurlijk? Meent u, dat ik daar-van oolt een bevredigende voorstelling heb ge-zien? Speciaal de Mephisto-rol wordt altijd toef-verkeerd opgevat. Eigenaardig, dat juist die groote geest niet wordt begrepen. De Berlijnse thea-ters hebben op dat punt nog niets gepresteerd. Ik zelf ben herhaaldelijk van plan geweest, de Faust te encenseeren.“

Later vertelde hij: „Ik teken af en toe, com-poneer ook wel eens, wandel veel, en breng op die manier den dag door.“ Hij sprak over het be-zoek van Walter Bloem, dien hij voor heel belang-rijk hield; bangelukkig in elk geval dan Delmei en Hauptmann.

De ex-keizer houdt er van, dikwijls in groot tenue aan tafel te komen. De kamer, waar wij dineerden, droeg boven de deur in reusachtig groote letters het opschrift: „Wilkommen, vergut kaiserlich!“ De hofmaarschalk en een stille, zeer stemmig gekleede dame, fungerende als Tafelauwarter. Aan tafel hoorden wij, dat de keizer, in verband met den verjaardag van den stierdag van zijn grootvader, des avonds onze voorstelling niet wilde bijwonen, omdat de wereld niet zou meenen, dat hij pretjes najagt.

„Wij speelden „Totentanz“ en het dramatisch-lyrische „Paradieslied“. 's Avonds kwam des ex-keizers gemalin, die 's morgens bij den tandarts in Utrecht geweest was. De „Totentanz“ ontroorde haar sterk. Na de voorstelling kwam zij op het toneel en dankte ieder van ons apart voor onze prestatie. Zij was donker en zeer een-voudig gekleed. Dat stond haar goed. Haar ge-zicht is, behalve de donkere oogen, volstrekt niet knap. Zij praat flink en heeft innemende manie-ren. Zij zet onder anderen: „U moet vaak terug komen. Hier gaat men geestelijk onder. Zoo zelden wordt iets gegeven, dat de moeite waard is“. Die woorden herhaalde zij wel een paar keer.

Over de toestanden in Duitsland was hij heel erg ontmoedigd; over haar echgenoot praatte zij met de grootste hartelijkheid. De keizer is er bij-zonder op gesteld, dat men haar met denzelfden eerbied behandelt als hem. Wie dat niet doet, is voorgoed bij hem uit de gratie.

UIT DE STAATSCOURANT.

Met 1 Sept. is aan dr. K. Later op verzoek eervol ontslag verleend als leeraar aan de R. H. B. S. te Utrecht; met 1 Sept. benoemd aan de R. H. B. S. te Neuzen; 1e. tot leeraar J. A. R. Stuijkens en tot leerares mej. M. Nolting; 2e. tot tijd. leeraar A. C. Muste en tot tijd. leerares mej. J. M. van der Meyden, allen thans tijd. ald. werkz.

Ingetrokken is de tijd. benoeming van dr. B. Brouwer tot onder-directeur van het Centraal Instituut voor Hersenonderzoek te Amsterdam. Tijd. benoemd tot conservator aan gen. insti-tuut dr. C. J. van der Horst te Amsterdam.

Benoemd tot onderwijzeres aan de Rijks-keuwschool voor onderwijzeres: te Nijmegen mej. J. G. Chr. Cranendonck, te rekenen van 1 Juni 1923; id. te Maastricht mej. M. Ch. J. Pans, te rekenen van 20 Juni 1923.

Benoemd tot burgemeester van Meeden, H. Hofstee Ankeham; met 1 Aug. benoemd tot bur-gemeester van Schemda, E. G. Braak, met toek. van gelijktijdig eervol ontslag als id. van Nieuweschans.

Op verz. is eervol ontslag verleend aan: jhr. G. J. D. Schimmelpenninck met 1 Sept. als bur-

gemeester van Rhenen, met dank; dr. J. A. A. H. de Beaufort met 1 Nov. 1923 als burgemes-ter van Soest; E. H. Ekels met 1 Aug. als bur-gemeester van Beerta; D. Kooiman met 1 Aug. als burgemeester van Purmerend; mr. R. M. van Dusseldorp, met 1 Aug. als burgemeester Westkapelle.

Aan dr. P. H. Saltet is op verz. eervol onts-lag verleend als lid van de Centrale Commis-sie voor de Statistiek, onder dankbet.

Met ingang van den datum, waarop hij zijn ambt van hoogleeraar aan de Rijksuniversiteit te Leiden aan aanvaardde, is aan dr. W. H. Keesom te Utrecht ontslag verleend als hoog-leeraar aan de vegaarsenijkundige hoogeschool aldaar.

LAND- EN ZEEMACHT

Naar ons officieel wordt medegedeeld, kan zeer spoedig het tot stand komen van een nieuwe regeling van het gelijktijdig genot van burgerlijke en militaire belooning worden tege-moet gezien, waarbij aan rijksambtenaren tij-dens herhalingsoefeningen behoud van hun bur-gerlijk salaris naast de militaire inkomsten ver-zekerd zal zijn te rekenen van 1 Januari 1923.

Vanwege het Departement van Oorlog wordt naar aanleiding van een in de „Telegraaf“ verschenen bericht ter voorkoming van mis-verstand medegedeeld, dat omtrent het te zijner tijd weder invallen van militairen, die op grond van overcompleet den dienst hebben verlaten nog geen reële beslissing is genomen.

Ingezonden Mededeelingen.

H. F. C. MAASS, REGULIERSBREESTR. 40. BROOD VOOR SUIKERZIEKEN.

ONDERWIJS.

G. F. Biezeno.

De heer G. F. Biezeno, hoofd eener school te Delft, heeft met ingang van 1 September a.s. eervol ontslag gevraagd. De heer Biezeno, va-der van den Delftschen hoogleeraar, heeft méér dan 40 dienstjaren bij het Delftsche onderwijs.

Notarieel examen.

's-GRAVENHAGE. Gesl. 1e deel: J. A. A. Wijn-felman te 's-Gravenhage.

Eindexamen H. B. S.

ENKhuizen. Gesl. de heeren T. P. J. Bot-man en P. de Vries; dames: A. Almekinders, M. C. van der Lee, Ch. E. Visser, Chr. Hofman, J. M. van der Wal en G. Honijk. Afgew. 1 cand.

Staatsexamen toelating Universiteit.

UTRECHT. Gesl. voor A: de heeren C. J. van Marle, H. J. Sloekers, P. Weitenberg, H. A. Snellen en mej. E. C. Kapteyn; en voor B: mej. M. A. Edel, mej. E. A. N. P. Franchmont, mej. J. H. Adolfs en de heeren A. F. Steffen, C. Kousse-maker en G. Wessel.

Examen Hoofdkate.

's-GRAVENHAGE. Gesl. dames W. P. Raad-sen, M. G. Lub, L. M. Nieuwenhuys, E. de Jonge, H. de Koning, A. C. van Tol, W. J. H. Verleur, G. M. Bulck.

NIJMEGEN. Gesl. A. Bouwmans, C. J. Kuitert, C. J. Kusters, J. Lugtmeijer, J. P. Laddack.

ROTTERDAM. Gesl. A. C. P. J. W. C. van Prooyen, J. Poolman, M. A. Slotboom, M. J. Spruytenburg, A. P. Bosdijk, W. Barentsen, C. Blokland, A. J. Bons.

UTRECHT. Gesl. dames: G. F. Gosses, A. E. Poutsma, B. Vlien, G. van Thijn, H. M. M. Jagus, Naarden; J. B. M. Knippers, B. M. Kosse, R. A. Klaverveld, A. Mees, Hilversum, en M. Ypes.

Examen Engelsch M. O., Akte A.

's-GRAVENHAGE. Geex. vier cand. Toege-laten de dames A. M. Adrian te Heemstede, T. M. S. van Dam te Zutphen, H. M. A. Booit te Voorburg.

Akte-examen tekenen Nijverheidsonderw.

's-GRAVENHAGE. N.V. Geex. 3 cand. Gesl. S. van der Moen te Groningen.

N. XII. Geex. 1 cand.; Gesl. J. Vader te Vlis-singen.

Stuurlieden-examen.

's-GRAVENHAGE. Gesl. 2e stuurman groote stoomvaart, A. R. Vermeiden.

Examen Ned. Toonkunstenaarsvereniging.

's-GRAVENHAGE. Geex. 4 cand. Gesl. voor solozang-onderwijs de dames H. C. Gispén te Scheveningen en M. W. J. Bloeker, Amsterdam.

M. U. L. O.-examens.

Gesl. voor diploma A: A. G. A. H. van Kem-pen, J. Os van Abeelen, N. Wendels, Schoon-hoven; M. S. van Reeuwijk, Waddinxveen; D. Stuurman, Ammerstol; A. J. Goudappel, R. N. van Minnen, Vlaardingen; K. Vingerling, A. J. van Vliet, Gouda; H. J. van Doorn, J. G. Kroezenbrink, Hoek van Holland; J. Brinkman, Rotterdam; D. J. van der Meer, Gorinchem; A. van Dijk, Dordrecht; G. C. Middelburg, 's-Gravenzande; J. C. Visser, Werkendam; M. de Kat, I. de Kat, P. S. Lenselink, Ridderkerk; diploma B: C. S. J. Kooijman, Woudrichem; J. G. de Jong, P. van Leeuwen, A. M. Vogel, Gorinchem.

UTRECHT. Van de tiende vijf groepen slaag-den de volgende kandidaten voor diploma A: Herman v. d. Hoven, Utrecht; Christina v. d. Burg, Kockengen; Cornelia F. Mariën, Gerar-dus J. P. Wids, Pieter H. Borra, Jeronimus M. Borra, Utrecht; Jellie Colijé, Breukelen-St. Pieter; Arnoldus G. Cornet, Schalkwijk; Ge-rardus J. M. Doods, Susanan M. Frank, Anna C. Hoogterp, Geertje W. van Veen, Hendrika van Wenkoo, Hilversum; Louise A. J. Crone, Maria A. A. Th. van Rossum, Theodora J. A. Snellers, Adriana G. M. Staatsen, Utrecht; Jenannette Mijlterbroek, Zeist.

's-GRAVENHAGE. C. E. Engels, A. C. I. Kal-derman, P. J. A. Otto, M. J. Rees, S. A. Sybranda, A. E. Venborg, Leiden; L. A. de Boer, Voorburg; J. Hamburg, IJmuiden; H. L. Christiaanse, H. A. W. Collin, Leiden; E. M. v. d. Eijkel, Rijnsburg; G. H. Spas, Koudekerk; J. v. d. Heijden, Heemstede; M. C. Lotys, Valkenburg; A. J. Voormulder, Leiden; J. W. de Bruijn, J. de Koning, Alphen; A. de Kort, A. Remmelzwaal, Katwijk; M. A. van Sijderer, Maas, Alphen; J. Snijders, Ter Aar; C. J. van Zwieten, Alphen, M. T. Albers, J. L. L. Flugel, H. W. Rietveld, W. A. M. de Roo, C. Rijck-mans, Den Haag.

Afgew. 6 cand.

Examen hoofdkate.

BREDA. Gesl. de dames M. M. Bemeimans, Oud-Valkenburg; M. C. J. A. Dicker, Den Bosch; G. M. M. van Dijk, Roosendaal; M. G. Limonand, Maastricht; E. E. M. Pas, Breda; P. Reijns, Roosendaal; J. M. Segers, Sittard; E. Smets, Maastricht; W. G. M. Stoutjesdijk, Bergen op Zoom.

RECHTZAKEN.

Vrijspraak.

Een tuinmansknecht had een paard aan een faillieten boedel onttrokken, althans dat was hem ten laste gelegd. De officier van justitie eischte zes maanden gevangenisstraf, doch de Arrondissements rechtbank achtte zoo weinig be-wijs van het ten laste gelegde aanwezig, dat zij beklagdes onmiddellijke vrijspraak en zijne invrijheidstelling gelastte.

KUNST EN LETTEREN.

Nieuwe Muziek.

„Sint Cecilia“. Feestcantate voor mannenkoor en orgel; tekst van pastoor L. J. M. M. Poell; muziek van J. Bots. Uilg. v. Rossum, Utrecht.

De componist schreef dit werk in den bekenden cantate stijl en of muziek schoon is, ja, dan neen, is meer een kwestie van smaak. Het merkwaar-digste van deze partituur vindt ik wel de kerkelijke goedkeuring, het zoogen, „Nihil Obstat“, waardoor dus deze cantate in de kerk gezongen mag worden

Het begin is zeer eigenaardig; een tenorsolist zingt (vrij voorgedragen): „Cecilia! Muziek“. Noch dichter, noch componist hebben het natuurlijk zoo bedoeld, maar het maakt den indruk, alsof men aan St. Cecilia muziek bestelt. Spoedig volg. dan: „Victoria, Victoria!“

Cecilia! Muziek!“

Vervolgens komt men aan een Romeinschen Bruijlszang in een Moderato drie-kwartmaat (zoo-iets dus als een langzame wals).

„Kranst nu de bekern met rozen!“

„Eroet! Eroet!“

„Leve de vreugd, Leve de vreugd!“

„Laat ze nu paren en laat ze nu koozen“

„Manlijke kracht en vrouwelijke jeugd!“

„Leven is minnen en 't minnen is leven!“

„Grijpt naar het best, wat de Goden ons geven!“

„Lust zonder maat en genot zonder peil!“

„Valciaan en Cecilia. Heil!“

De muziek, het zal zeer amusant zijn om op een Zondag na de Hoogmis dit te hooren zingen!!

Oveigens — ik herhaal het — dichtkunst en muziek is natuurlijk een kwestie van smaak! En daarover is niet te twisten. Ware dit wel mogelijk, dan zou ik dichter en componist aanraden om dikwijls het schietgebedje te bidden: „St. Cecilia, geef ons smaak“. Voor het „Nihil Obstat“ hebben ze blijkbaar geen schietgebedje behoeven te slaken.

THEO v. D. B.

Huldigslied. Tekst van A. Dudok van Heel, muziek van Cor. Kuiler, Uilg. Alsbach, Amsterdam.

Kuiler componeerde den gezonden tekst voor 4-stemmig gemengd koor met pianobegeleiding en is er in geslaagd een goed-geinspireerd stuk werk te leveren, welks verdiensten uitgaan boven die van een gelegenheidscompositie. Hier en daar bergt de modulatie-rijckdom nog al moeilijkheden voor een goede uitvoering. De Wilhelmus melodie in Es op het eind is geen enthousiaste bekraking van dit koorwerk, louter omdat ze te laag ligt en daardoor niet frisch klinkt.

THEO v. D. B.

Liederen van Henrick C. v. Oort. In depôt bij Duwaer en Naessens en bij de Nieuwe Muziek-handel te Amsterdam.

De baszanger en conservatoriumleeraar Hendrik van Oort is bezig als liedercomponist een be-langrijk oeuvre te scheppen. Zowel het kunstlied als het kinderlied en liederen in den volkstoont ontvloeden aan zijn vruchtbare pen en met de meeste zijner geesteskinders kan men hem ge-lukwenschen. Zoo heb ik er thans een aantal voor me liggen op teksten van H. W. van der Mey, wellicht een onzer meest „becomponeerde“ dichters.

Men treft er vaderlandsche, boeren-, kinder- en minneliedjes aan; soms wat sentimenteel, dan weer guinil en schalks, ook ernstig en pathetisch, maar bijna altijd eerlijk, muzikaal en bevattelijk. Een oeuvre, waarvoor men in Nederland wel respect zal krijgen.

THEO v. D. B.

Koninginne-lied. Woorden van Th. Kruseman muziek van J. P. J. Werts. Uilg. Kruseman, Den Haag. Alle prijsvragen ten spijt heeft Werts ge-zorgd, dat zijn klokkenlied in den Haag alvast officieel voor de koningin gezongen zal worden. Heel gelukkig kan ik dit lied niet vinden. Werts is natuurlijk een te knap musicus, dan dat hij minderwaardig werk het licht zou doen zien, maar de echt huijsche en oorspronkelijke geest zijner lijflijke geoeslaagde liederen mis ik hier.

Zijn volkslied „Hollands Kracht“, dat ook door van Oort gecomponeerd is, moet onderdoen voor den „concurrent“ als ik het zoo eens mag zeggen. Terwijl van Oort geslaagd is, iets oorspronkelijks te geven, lijkt het rhyme van Werts' lied als een duupel water op dat van een onzer bekende volks-liederen.

Veel frisscher, beter en pakkender vind ik de Eerste Reeks van de uitgave „De Volkszanger“. Daarint treft Werts weer den juiststen toon en her-kennen we ten volle zijn pittige, muzikale zeggingskracht.

THEO v. D. B.

(Nationale Opera — Rotterdam.)

Naar aanleiding eener voorloopige toezegging van Burgemeester en Wethouders van Rotter-dam aan de N. V. Nationale Opera, Directeur G. H. Koopman, heeft de Directie der Nationale Opera besloten evenals het vorige seizoen, alle Zaterdagavonden en verschillende Woensdag- en Zondagavonden in het seizoen 1923/24 in den Groeten Schouwburg te Rotterdam, haar Opera-voorstellingen te geven.

WETENSCHAPPEN.

Prof. Lorentz.

In „De Ignem“ laat ir. B. A. van Sandick naar aanleiding van Lorentz' zeventigsten verjaardag op 18 Juli nog eens weer uitkomen, welke diens groote verdiensten zijn geweest voor de Nederlandse ingenieurswereld.

Wij gaven hier — zoo laat hij op dit over-zicht volgen — enkele naakte feiten. Maar Lo-rentz is een man, die juist door zijn persoon-lijkheid ver boven de feiten uitgaat, en die per-sonlijkheid kunnen wij hier niet teruggeven. Ieder, die met hem in aanraking kwam, en dat zijn er talloos velen in het binnenland, doch vooral ook in het buitenland, kwamen onder de bekraking van zijn zoo heerlijken eenvoud.

Men vertelt dat Einstein eens zijn theorie door Lorentz hoorde uitgelegd tegenover een buitenlandsch geleerde en toen verklaarde dat hij de relativiteitsidee nooit zóó goed begre-pen had.

De anecdote heeft alle kans van waar ge-beurd te zijn, want er is wel niemand op de wereld, die in die mate de gaaf bezit lemand iets duidelijk uit te leggen. Zelfs wanneer Lo-rentz gaat naar de hoogste toppen der myste-riën van de theoretische natuurkunde, is men onder den indruk dat het doodeenvoudig is.

Zijn arbeid is van blijvend invloed voor het nageslacht, maar zijn tijdgenooten hebben bovendien den machtigen indruk van zijn be-nimmelijke persoonlijkheid.

SPORT EN WEDSTRIJDEN.

Jaarvergadering Dioc. Haarl. Voetbalbond.

Gistermiddag hield de Dioc. Haarlemsche Voetbal-Bond in het gebouw „St. Bavo“ te Haarlem zijn jaarlijksche algemeene vergade-ring.

In zijn openingswoord deelde de voorzitter, de heer H. Putter, mede, dat de Bond gestadig in bloei toeneemt, daarentegen het spelpeel ernstig zorgen baart.

De verhouding tot het Federatiebestuur was zeer gunstig, evenals tot de districtbesturen. Een verheugend verschijnsel was de bloei van het Katholieke leven der aangesloten ver-eenigingen. Volgens spreker was het wensche-lijk, dat de geestelijke adviseurs der veren-igingen meer vrijheid hadden, teneinde meer aandacht te kunnen besteden aan het inwendige leven der verenigingen.

Voorts bracht de voorzitter hulde aan den heer Kruijver, die het secretariaat in het afge-loopen jaar wederom op zulk een uitnemende wijze had waargenomen.

Aan het jaarverslag van den secretaris ont-leenen wij, dat de Bond thans 5350 leden telt, ondergebracht in 99 verenigingen. De kas had een batig saldo van f 176.65.

De begroting werd vastgesteld op f 5410.— waaronder begrepen f 500.— bijzondere inkom-sten.

De heer G. Kruijver reikte aan de veren-igingen, die in de verschillende competitie het kampioenschap behaalden, de kampioensmedail-les uit en vond daarbij de gelegenheid wo-rden van waardeering tot de verenigingen te richten, waarop telkens een luid applaus volgde.

Aan de heurt van afreden uit het bestuur waren de heeren H. N. Smits, G. Kruijver, A. Hubatij en E. A. Leenders.

Na gehouden stemming werden herkozen de heeren G. Kruijver, H. N. Smits, A. Hubatij en E. A. Leenders, zoodat geen nieuwe leden in het bestuur zitting nemen.

Tot leden der Kas-commissie werden be-

Telegrafisch Weerbericht.

Waarnemingen in den morgen van 23 Juli medegedeeld door het Kon. Ned. Meteorol. Instituut te De Bildt. Hoogste Barometerstand 767.9 St. Mathieu en Rennes.

Laagste 744.1 Haparanda.

Verwachting:

van den avond v. 23 Juli tot den avond v. 24 Juli. Meest matige Zuid-Westelijke tot Westelijke wind, meest zwaarbewolkt, waarschijnlijk eenige regen, zelfde temperatuur.

Zon op 4.4 V. M. 27 Juli. Zon ond. 8.5

noemd de heeren v. d. Horst, van Wageningen en van Hoorn.

Kapelaan J. C. M. Looyaard bracht dank en hulde aan het bestuur van den Bond voor de bijzondere toewijding, die aan den bloei van den Bond werd besteed en die onder hun leiding is gekroeld tot den grootsten Diocesa-nen Bond van Nederland.

Een zwarte zijde noemde Kapelaan Looyaard het gedrag van verschillende spelers en be-stuurders, zowel in woord als geschrift. Het kwam maar 'al te vaak voor, dat spelers zich zoodanig gedroegen op het speelveld, dat men zich moest afvragen of men wel met Roomsche jongemannen te doen had.

Hoewel het een klein percentage was, drong spreker er op aan, dat de afgevaardigden deze kwestie op hunne vergaderingen zouden be-spreken. Hij riep aller medewerking in, opdat aan onze Roomsche jongens de weldadige in-vloed van onze Roomsche organisatie ten nutte zou komen. (Applaus).

De vergoeding voor den verplichten afge-vaardigde naar de Algemeene Vergadering werd bepaald op reiskosten derde klasse en twee gulden verblijfskosten.

De heer Leeuwens werd naar de algemeene vergadering der R. K. Federatie afgevaardigd. De diverse verkiezingen namen geruimen tijd in beslag.

Onder de ingekomen voorstellen was een voorstel van „A. V. V.“ om identiteitskaarten voorziën van het portret van den speler, ver-plichtend te stellen werd zonder hoofdkeijde stemming verworpen op grond dat de kosten en de administratie te groot waren.

Een uitvoerige discussie ontstond bij het be-stuursvoorstel om de contributie van leden be-deden de 17 jaar terug

